

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · juni 2016 · jaar 20 · #05

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

**Noordrand verstedelijken
of niet?**

Auteur Elvis Peeters
**'Je plaats kennen
in de kosmos'**

Wie zijn de nieuwkomers?

+ AGENDA

Cinamatek
**Zevende kunst
voor fijnproevers**

Is ontdebellen
van de ring
de oplossing?

Kristin Van Orshoven uit Hoeilaart werd vorige maand door Betty Denys aangeduid om *deketting* voort te zetten.

Less is more

Ik ben trots op mijn regio. Waarom? Omdat ik dankbaar ben dat ik op deze prachtige plek in een prachtig huis mag wonen.' Aan het woord is Kristin Van Orshoven, een geboren Hoeilaarse die haar leven enkele jaren geleden over een andere boeg gooide.

REIZEN DOOR THUISTE BLIJVEN

'Mijn man Pierre en ik hebben ons hele leven in het onderwijs gestaan. Ik in het Nederlandstalig onderwijs, Pierre in het Franstalig. Nadat we op pensioen gingen, hebben we in een prachtige serristenwoning in Hoeilaart een kleine bed en breakfast geopend: Huize Dumberg. Het is onze passie om mensen te verwelkomen. Dat doen we omdat we dat graag doen. Iedereen is welkom, ongeacht afkomst, ras of wat dan ook. Hier geldt één belangrijke regel: respect. Mensen moeten respect hebben voor elkaar. Gelukkig heb ik een zintuig dat goed aanvoelt of gasten dat al dan niet hebben.'

Van Orshoven vindt dat ze reist door de mensen naar hen te halen. 'We hebben zelf veel gereisd, maar door omstandigheden kan dat nu minder. Door alle verhalen van de gasten reis ik met hen mee. Ik vind het leuk om hen kennis te laten maken met de groene Rand. Of hier wel iets te doen is? Ik kan gasten makkelijk een goed gevuld programma voorstellen dat hen tien dagen bezighoudt. Elke dag vind ik zelf iets nieuws, ook na de 32 jaar dat ik hier woon.'

ONTDEKKEN

Dat is misschien ook het leuke aan onze regio? 'Hier valt nog veel te ontdekken. Ik zoek altijd naar kleinschalige of minder bekende plekken. Toeristisch is de Rand nog niet op de top van zijn potentieel. Ik ben de laatste maanden een wandeling aan het uitstippelen doorheen Hoeilaart. Het valt mij bijvoorbeeld op dat er weinig openbare vuil-

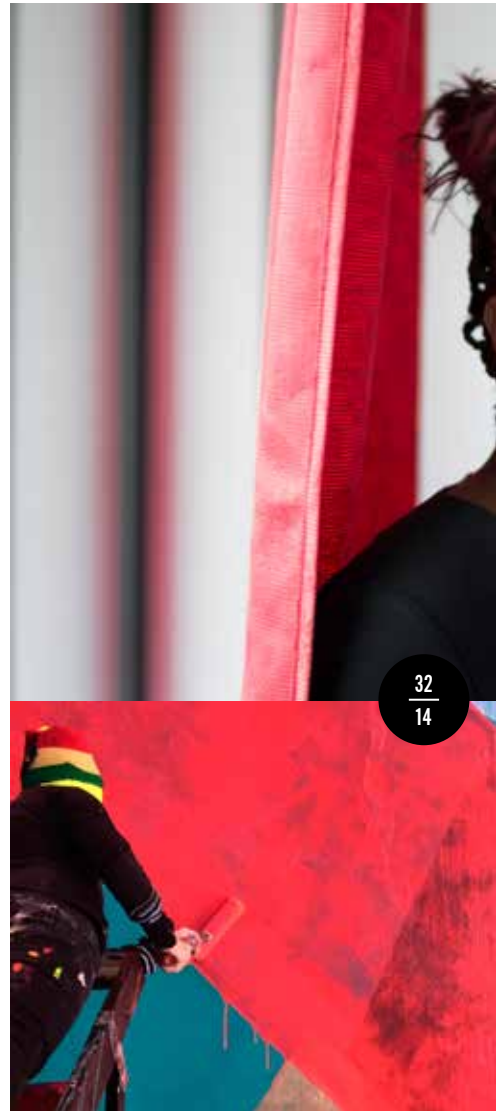
nisbakken zijn. Het is iets simpel, maar met een kleine aanpassingen kan je iets goed nog veel beter maken.'

Dat voorbeeld typeert het levensmotto van Van Orshoven. 'Less is more. Als leerkracht economie gaf ik mijn leerlingen altijd mee dat je ook met weinig geld leuke dingen kan doen. Op die manier kijk ik ook naar de regio en naar de gasten die hier verblijven. Ik wil hen laten genieten van iets kleins. Een wandeling langs serristenwoningen onder de blauwe lucht met in de verte het groene bos. Of mijn zelfgebakken koekje en de tafeldruif, dat ik als een relikwie beschouw. Ik wijs mensen terecht als ze een druif wassen of verkeerd opeten. Geen jacuzzi bij ons, gewoon gezellig ouderwets.'

Ouderwets brengt ons naar haar volgende interesse. 'Ik ben obsessief bezig met de geschiedenis van de serres en serristenwoningen. Het gaat zo ver dat ik soms stenen vastpak om te kijken of ze van een woning van druiventelers afkomstig zijn. Het is niet dat ik weemoed heb naar het verleden, maar ik wil weten hoe en waar mijn overgrootouders hebben geleefd, en ook hoe de streek geëvolueerd is tot wat ze nu is.'

'Ik vraag mij soms af waar alles naartoe is gegaan. Vele gronden van serristen zijn verkaveld, vele woningen afgebroken. Een doodzonde. Het is belangrijk om de authenticiteit van elk dorp te bewaren. Een dorp moet herkenbaar blijven voor haar inwoners. Ik beseft dat je moet vernieuwen en opfrissen, maar die grote dorpsvernieuwingen of prestigeprojecten, daar stel ik mij vragen bij. Wij hebben met beperkte middelen een prachtige serristenwoning gerenoveerd. Dat is voor ons het bewijs dat het kan. Niet alles wat oud is, is verloren. Je weet wel: less is more.'

TEKST Jens De Smet • FOTO Filip Claessens

AGENDA JUNI 2016

UIT IN DE RAND

Orgelconfrontatie

KLASSIEK Het laatste concert van de Vlaamse Orgelvereniging in de Grote of Sint-Janskerk in Hoeilaart op zaterdag 11 juni om 20.00 uur. Het programma wordt samengesteld door de Vlaamse Orgelvereniging. Het concert wordt begeleid door de Vlaamse Orgelvereniging. Het concert wordt begeleid door de Vlaamse Orgelvereniging.

Levende fossielen

POP STAP De derde editie van het muziekfestival 'Pop Stap' vindt plaats op zaterdag 12 juni in de Grote of Sint-Janskerk in Hoeilaart. Het programma wordt samengesteld door de Vlaamse Orgelvereniging.

De Veerkracht van Hoeilaart

15 JUNI • 18.00
De Veerkracht van Hoeilaart, een muziekensemble dat bestaat uit lokale musici, zal optreden in de Grote of Sint-Janskerk in Hoeilaart.

ABONNEMENT
15 € voor wie in de Rand woont,
20 € voor wie buiten de regio woont
(9 nrs/jaar). Rekeningnr. IBAN BE 58 0910 2113 1679

30
23

28
22

INHOUD

04

10

30

- 06 VAN **ASSET** TOT **ZAVENTEM**
- 09 MIJN **GEDACHT**
- 16 **BOUW** WERK
- 22 INTERVIEW
- 24 OP **VERKENNING**
- 25 MIJN **PLEK**
- 26 **MIDDEN** IN
- 29 KWESTIE VAN **SMAAK**
- 32 GEMENGDE **GEVOELENS**

Verstedelijken of niet?

Willen we de zone ten noorden van Brussel doorgedreven verstedelijken of zetten we de groene gordelpolitiek van de laatste vijftig jaar voort? In een nieuwe visietekst kiest de administratie Ruimte Vlaanderen voor de eerste optie. Opvallend: de bevoegde ministers zijn het er niet mee eens.

EN

'Je plaats kennen in de kosmos'

'Sommige mensen denken dat ik Nicole heb uitgevonden om interessant te doen. Maar ze bestaat echt. Alleen staat ze niet graag in de belangstelling.' Elvis Peeters, *nom de plume* voor auteur-muzikant Jos Verlooy en zijn echtgenote Nicole Van Bael: 'We schrijven al onze romans en theaterteksten samen.'

FR

Is ontdebellen van de ring de oplossing?

Lange files, veel accidenten en vervuiling. Drukte alom. Het beeld van de ring rond Brussel oogt niet fraai. De Vlaamse Regering investeert nu een bom geld om de ring op de drukste plaatsen te ontdebellen en mensen in de tram en op de fiets te krijgen. De werken zouden een decennium in beslag nemen.

EN

VERDELING

RandKrant juni wordt bus-aan-bus verdeeld in Grimbergen, Vilvoorde, Machelen, Zaventem, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Tervuren, Overijse en Hoellaart.

COLOFON

RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 98.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant • Realisatie vzw 'de Rand' • Hoofdredactie Geert Selleslach • Eindredactie en coördinatie Ingrid

Laporte • Vormgeving Jansen & Janssen, Gent • Fotografie Filip Claessens en David Legrève • Druk Dessain, Mechelen • Redactieadres Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • Verantwoordelijke uitgever Guido Decoster, Agentschap Binnenlands Bestuur, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel

T.OP Noordrand

Verstedelijken of niet?

Willen we de zone ten noorden van Brussel doorgedreven verstedelijken of zetten we de groene gordel­politiek van de laatste vijftig jaar voort? In een nieuwe visietekst kiest de administratie

Ruimte Vlaanderen voor de eerste optie.

TEKST Karla Goetvinck • FOTO Filip Claessens

De administratie Ruimte Vlaanderen ontwikkelde samen met haar Brusselse collega's, de provincie Vlaams-Brabant en de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) een gezamenlijke visie voor de Noordrand. Het betreft een Territoriaal Ontwikkelingsprogramma, afgekort T.OP, een nieuw concept in het ruimtelijke beleid. In tegenstelling tot klassieke instrumenten als bijvoorbeeld een gewestplan, is een T.OP geen kaart maar een toekomstvisie gekoppeld aan maatregelen om die te verwezenlijken. De administratie schreef een eerste *proeve van programma* over de Noordrand en organiseerde rond die tekst van 80 pagina's een consultatieronde.

GEBIED

De zone waarvoor het territoriaal ontwikkelingsprogramma wordt opgemaakt, bevat delen van Vilvoorde, Machelen, Zaventem, Grimbergen, Brussel (Neder-Over-Heembeek en Haren), Evere en Schaarbeek. Het wordt ten zuidwesten begrenst door de Van Praetbrug en de Lambermontlaan. De E40 is de zuidoostelijke grens. Een beperkte zone, maar sommige maatregelen

beslaan een ruimer gebied. Hoe ruim, dat wordt niet precies omschreven. Het betreft een ruimtelijk samenwerkingsproject dat de gewestgrenzen overschrijdt en dat op zich is baanbrekend.

Uitgangspunten voor de denkoefening zijn de verwachte bovengemiddelde demografische groei en de huidige mobiliteitsknoop. Die zijn voor de planners een aanleiding om de Noordrand doorgedreven te verstedelijken. In hun visie voor de regio in 2050 dromen ze van een stad op mensenmaat met autoluwe kernen, plaats voor voetgangers en fietsers en veel openbaar vervoer. Er heersen strengere normen op het vlak van luchtkwaliteit, geluidsoverlast en bodemkwaliteit. De planners willen een duurzame *Airport City* creëren. De bevolking zal flink aangegroeid zijn, en meertalig en divers van samenstelling. 'Ceci n'est pas un Rand' dopen ze hun scenario.

VIER DEELGEBIEDEN

Het programma identificeert vier deelgebieden van strategisch belang: de A201, de Heizel, de spie tussen de Leuvensesteenweg en de E40, en de kanaalzone-Zennevallei.

De A201 (ook N22 of Leopold III-laan genoemd)

is de weg van Brussel naar de luchthaven in Zaventem. Langs de weg zijn nogal wat Europese instellingen en de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) gelegen. De planners willen dat gebruiken om een sterk merk te creëren, de *Europese Boulevard*, tegelijk ook de naam van een op te richten publiek-privaat samenwerkingsplatform in de schoot van Brussels Metropolitan. Ze willen de autostrade herinrichten als laan, met meer plaats voor tram, fietsers en voetgangers. Deze nieuwe identiteit zou internationale bedrijven en organisaties moeten aanzuigen. De plannen voor NEO en een nieuw stadion

T.OP Noordrand is een koerswijziging ten opzichte van de groene gordel­politiek.

zijn belangrijke stappen in de herontwikkeling van de Heizelvlakte, aldus de opstellers van het T.OP. Maar het park moet beter bereikbaar worden, met metro, bus, fiets en op langere termijn zelfs met de trein. De planners willen een nieuwe oost-westverbinding onderzoeken die de Heizel met Gent, Vilvoorde en de luchthaven verbindt. Het T.OP voorziet op en rond de Heizel ook in 26.000 woningen. In de bewuste passages wordt in het midden gelaten hoe groot deze nieuwe stadswijken moeten worden, maar er zijn aanwijzingen dat die tot buiten de officiële T.OP-zone zouden reiken.

Ook de herinrichting van de parallelwegen Leuvensesteenweg (N2) en E40 (A3) en de ruimte tussenin wordt onderzocht. De planners denken aan thematische bedrijventerreinen, zoals een mediapark aan de Reyerslaan. Ook in dit deelgebied zien ze mogelijkheden tot bijkomende woonwijken.

Een laatste strategische deelgebied is de reconversiezone tussen de Brusselse Van Praetbrug en het centrum van Vilvoorde. Het is één van de oudste industriebeekens van ons land. In de 19e eeuw was het gebied tussen de *Willebroekse Vaart* en de spoorlijn Brussel-Mechelen (de eerste op het vasteland) de uitgelezen vestigingsplaats voor zware industrie. Maar vanaf de jaren 1970 ging het bergaf: fabrieken sloten en de buurt verkommerde. De laatste jaren,

EN TO URBANISE OR NOT TO URBANISE?

The choice is between an intense development of the area to the north of Brussels or pressing on with the green belt policy of the last 50 years. The first option is being plumped for in a mission statement recently issued by Ruimte Vlaanderen (Spatial Planning Department Flanders). The basic considerations are the anticipated increase in the size of the population and the current congested mobility. Their vision for the region in 2050 is to have a city with a small

town feel, providing low-traffic cores, space for pedestrians and cyclists and an extensive public transport system. The planners are keen to create a sustainable *Airport City*. These plans are apparently meeting strong resistance. Ministers Joke Schauvliege and Ben Weyts claim the proposals enjoy the support of only a limited number of officials. The statement is not politically validated and they have no intention of continuing with the urbanisation process.

met de start van het Vilvoordse reconversieproject Watersite, de komst van productiehuis Woestijnvis en de opening van cultuurzaal De Kruitfabriek vindt de buurt echter een nieuw elan. Er zijn wel problemen met bodemverontreiniging en wateroverlast. In het gebied zijn al enkele recyclagebedrijven gevestigd en de planners zien hier toekomst in de kringloop-economie. Ze willen ook bouwen aan de identiteit van het gebied via bestaande evenementen als Brussel Bad of via nieuwe acties.

STURING

De betrokken partijen plannen een online monitor met een dynamische inventaris van de projecten. Verder willen ze een gezamenlijk platform oprichten om het project op te volgen. Dat platform kan ingebed worden in het Intergewestelijk Forum Ruimtelijke Ordening of in een werkgroep van de Hoofdstedelijke Gemeenschap, zo suggereren ze.

Het T.OP is een zeer ambitieus programma, met ideeën als een intergewestelijk fietsdeelsysteem, een uitbreiding van de tram naar Grimbergen en van de metro naar Wemmel, een oost-westtreinverbinding, een aanpassing van de stringente bouwlagenregeling in het gewestplan, een groot nieuw bos in de Noordrand (het Zoniënwoud-Noord), een snelheidsbeperking op de ring tot 100km/uur en een gedeeltelijke overkapping van de ring ter hoogte van de aansluitingen met de A201 en de Leuvensesteenweg.

DEZELFDE VISIE OOK IN ANDERE PLANNEN

Wat T.OP voorstelt, zou een koerswijziging betekenen ten opzichte van de groene gordelpolitiek die de Vlaamse overheid al sinds de jaren 1960 in de ruime Vlaamse Rand voert. Ze strookt op verschillende punten niet met bestaande plannen als het Structuurplan Vlaams-Brabant en het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan voor het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel. 18 van de 97 voorgestelde maatregelen wijken af van het besliste beleid.

Maar de Vlaamse administratie koestert nu andere ambities voor de regio, blijkt uit verschillende documenten. In het Groenboek Vlaanderen 2050 en de beleidsnota van minister Joke Schauvliege (CD&V) kreeg de ruime regio een nieuwe naam ('Metropolitaan kern-

gebied') en een ander ontwikkelingsperspectief ('metropool op mensenmaat'). In de werkttekst voor het Witboek Beleidsplan Ruimte is er sprake van een 'Airport City' en andere 'metropolitane hefboomplekken' in het 'centraal deel van Vlaanderen'. De as Brussel-Zaventem-Antwerpen wordt de 'ruimtelijke ruggengraat' voor een 'competitieve metropool in de wereld-economie'. In een onderzoek 'Kritische Massa' liet de administratie berekenen hoe groot die metropool moet zijn om internationaal te kunnen concurreren: anderhalf tot twee miljoen inwoners, concludeerden de onderzoekers. En via het project Metropolitan Landscapes onderzochten de Vlaamse en Brusselse administraties hoe de open ruimte in de regio in de toekomst kan functioneren als stadsgroen.

AFWIJZENDE REACTIES

Deze ambities blijken veel weerstand op te roepen. Eerst en vooral van de politieke verantwoordelijken. Zowel Joke Schauvliege (CD&V), als minister voor Omgeving de voogdijminister van de planners, als collega-minister voor de Vlaamse Rand Ben Weyts (N-VA) beklemtonen dat het slechts een denkoefe-

ning van enkele ambtenaren betreft. De tekst is niet politiek gevalideerd, aldus Schauvliege, en het is niet onze ambitie om de verstedelijking door te trekken. Integendeel, de regering wil 1.000 ha bijkomend groen realiseren in de Noordrand. 'Ik vind dat T.OP toch ook niet zo top', reageerde Weyts. 'We gaan voor een versterking van het Vlaamse en groene karakter van onze Rand en niet voor een verzwakking ervan. Alles wat raakt aan die uitgangspunten is voor mij onbespreekbaar.'

Over de ingediende bezwaren wou het kabinet Schauvliege voorlopig niet communiceren. De Vlaamse Volksbeweging (VVB), die haar bezwaren publiceerde, heeft het over een anti-Vlaams project en een doodsteek voor de Rand. Vooral het idee om op en rond de Heizel ruim 26.000 woningen bij te bouwen, stuit de VVB tegen de borst. Vzw 'de Rand' vindt dat de verstedelijkingsplannen uit het T.OP diametraal staan tegenover het tot nog toe gevoerde beleid in de Rand (een beleid om het Vlaamse en groene karakter te behouden) en blijkbaar politiek niet afgetoetst zijn. Zowel vzw 'de Rand' als de VVB noemen overleg met Brussel in deze overigens nuttig.

'Slechts een denkoefening van enkele ambtenaren,' zeggen de bevoegde ministers.

Boerenmarkt

MERCHTEM De regio is sinds kort een boerenmarkt rijker. Aan de sporthal in de Dendermondestraat in Merchtem kan je voortaan om de twee weken op zaterdag tussen 10 en 13 uur producten rechtstreeks van de boer kopen. Het systeem is transparant en goed voor het milieu, want de voedselkilometers en het verpakkingsafval zijn tot een minimum beperkt. De boerenmarkt is het resultaat van een samenwerking tussen de landbouwraad en het gemeentebestuur. Bedoeling is dat het aanbod komt van de Merchtense boeren, aangevuld met producten van buiten Merchtem. Voorwaarde is dat het

om korteketenverkoop gaat. Dat wil zeggen dat er een rechtstreekse band moet zijn tussen producent en consument. Wie wat zuidelijker in de regio woont, kan naar de boerenmarkt van Dilbeek op zaterdagochtend van 9.30 tot 12 uur aan cultuurcentrum Westrand of naar die van Gaasbeek op het Arconateplein op zaterdag van 15 tot 17 uur. Alternatieven net buiten de Vlaamse Rand zijn de boerenmarkten van Gooik op woensdag van 16 tot 19 uur op het rondpunt De Drie Hamers en Jette Met op het Kardinaal Mercierplein, ook op woensdag van 15 tot 19 uur. • TD

Gordelfestival

GROENE GORDEL Het Gordelfestival, het fiets- en wandelevenement, heeft dit jaar op 4 september plaats. Het zet de klassieke fietstocht van 100 km opnieuw in de kijker. 'De voorbije jaren was die tocht vaak tot 140 km lang en hij spreidde zich uit tot ver buiten de Vlaamse Rand. Nu keren we terug naar de oorspronkelijke, traditionele 100 km en zal de route zich beperken tot de gemeenten in de Vlaamse Rand', zegt Laurens Vansteelandt, communicatiemedewerker van het Gordelfestival. Trefpunten zullen er dit jaar onder meer zijn in het provinciedomein van Huizingen, Dilbeek, Jezus-Eik, Wemmel, Vilvoorde en Wezembeek-Oppem.

Overijse is tijdens deze editie de focusgemeente. Daar wordt het Zoniënwood in de kijker gezet met allerlei activiteiten aan de Woudpoort: een groot hindernissenparcours, een avonturenbus, internationale straattheateracts, ... Wie de parcours tijdens de zomermaanden al eens wil verkennen, kan dat met de Gordelfestival-app. Die leidt je meteen ook langs de mooiste bezienswaardigheden in de streek. • TD

 Meer informatie op www.gordelfestival.be.

Eerst trambussen

VLAAMSE RAND Vlaams minister van Mobiliteit Ben Weyts (N-VA) onderzoekt samen met De Lijn of er op korte termijn trambussen kunnen worden ingezet op de tracés van het Brabantnet, waar in de toekomst tramlijnen komen. 'De trambus combineert de grotere capaciteit en het comfort van een tram met de flexibiliteit van een bus', legt minister Weyts uit. Als alles volgens plan verloopt, zullen de tramlijnen er pas tegen 2020 liggen. 'Op die trams is het dus nog even wacht-

Uitkijken naar een plein

DROGENBOS Uit de meer dan zeventig kandidaat-privépartners voor het hertekenen van het centrum van Drogenbos zijn er nu vier geselecteerd. De gemeente heeft al jarenlang plannen om Drogenbos een echt centrum te geven, onder meer met een centraal plein. 'Het plein aan de overkant van het gemeentehuis ligt er nogal verloederd bij', legt burgemeester Alexis Calmeyn uit. 'We willen van die plek iets

Negen burgemeesters (**Grimbergen, Kortenberg, Kraainem, Machelen, Meise, Tervuren, Vilvoorde, Wemmel** en **Wezembeek-Oppeem**) uit de Noord- en de Oostrand roepen de overheid op om werk te maken van een luchthavenbeleid dat een evenwicht garandeert tussen economie, ecologie en leefbaarheid, en waarbij de overlast eerlijk wordt gespreid over de Rand en Brussel.

- De Vlaamse overheid gaat twee fietssnelwegen langs de spoorlijnen 50 en 50 A aanleggen, waardoor er een snelle fietsverbinding van Aalst en Denderleeuw met Brussel mogelijk wordt.
- De waterkwaliteit van de Zenne, ooit een open riool, kreeg een goed rapport. Dat is vooral te wijten aan de zuiveringsstations in het zuiden en het noorden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- Ziekenhuis AZ Jan Portaels uit **Vilvoorde** heeft met het Medisch Centrum Elewijt aan de Tervuursesteenweg 536 een nieuwe consultatiedienst geopend.
- De provincie Vlaams-Brabant verkoopt de leegstaande, beschermde en historische ballonloods (1922) op de PIVO-site in **Relegem** voor één symbolische euro aan een projectontwikkelaar die het unieke maar vervallen gebouw wil restaureren en er een duurzame bestemming aan wil geven. Geraamde kostprijs: 1,5 miljoen euro.
- Vorig jaar hebben meer dan 1.300 inwoners uit de Vlaamse Rand een woning kunnen huren of kopen via Vlabinvest, het autonoom provinciebedrijf dat grond in onze regio opkoopt om zo betaalbare woningen aan te bieden aan mensen uit de streek.
- De brandweerzone Vlaams-Brabant West heeft nieuwe interventiepakketten gekocht, goed voor zo'n 540.000 euro. Elk pak kost zo'n 900 euro en moet 7 tot 8 jaar meegaan.
- Het Wit-Gele Kruis in Vlaams-Brabant krijgt gemiddeld één noodoproep per dag van een patiënt die gevallen

dan trams

ten. De trambus biedt op korte termijn en tegen een scherpe prijs een mogelijkheid om meer mensen snel en comfortabel te vervoeren. Op het tracé van de toekomstige Ringtram tussen Jette, Vilvoorde en Brussels Airport en op dat van de sneltram tussen Willebroek en Brussel bekijken we nu wat de mogelijkheden zijn om de trambus in te voeren.' De Lijn hoopt tegen de zomer klaar te zijn met de studie naar de haalbaarheid van de plannen voor de trambus. • TD

mooiers maken. Gezien de hoge kost van zo'n project wil de gemeente in zee gaan met een privépartner. Een werkgroep van specialisten heeft nu vier kandidaten geselecteerd. In een volgende fase gaan we naar twee kandidaten. Het is een belangrijk project dat het uitzicht van onze gemeente ingrijpend zal veranderen, maar de uitvoering zal nog een aantal jaren op zich laten wachten.' • TD

Verlies verwerken tijdens rouwkamp

SINT-GENESIUS-RODE Voor veel kinderen is vakantie synoniem met op kamp gaan en plezier maken. Maar niet voor iedereen, zeker niet voor wie een van zijn naasten is verloren. De organisaties Missing You en Crejaksie zet daarom in juli een heel bijzonder kamp op poten in gemeenschapscentrum de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode. Het is het eerste in zijn soort in België. 'Op kamp gaan, is voor kinderen en jongeren die iemand verloren zijn, heel moeilijk', vertelt Els Rogier van Missing You. 'Bij ons ontmoeten ze leeftijdsgenoten die net hetzelfde meemaken. Samen maken we tijdens het rouwkamp tijd voor het verlies en proberen we uiting te geven aan ons verdriet. Dat gebeurt via creatieve workshops. Maar we gaan natuurlijk ook spelen, sporten en een uitstap maken. Elke dag sluiten we af met een bijzonder ritueel waarbij iedereen iets doet voor de persoon die hij mist. Iedereen tussen 6 en 30 jaar die iemand belangrijk is verloren, is welkom. We gaan aan de slag in kleine groepjes, volgens leeftijd. Een aantal activiteiten doen we allemaal samen. Alle begeleiders hebben een opleiding gekregen voor dit kamp. Bij hen kunnen alle deelnemers op elk moment terecht.' • TD

i Het rouwkamp in de Boesdaalhoeve vindt plaats van 10 tot 16 juli voor 6- tot 16 jarigen. Voor 16-30 jarigen is dat van 13 tot 16 juli. Inschrijven kan via <http://www.crejaksie.be/aanbod/143/rouwkamp-sint-genesius-rode>.

Pendelen over het water

VILVOORDE-BRUSSEL De lijndienst op het Zennekanaal tussen Brussel en Vilvoorde, beter bekend als de Waterbus, breidt zijn aanbod uit. 'Voortaan vaart de Waterbus vier keer per week', legt Linda Presburg uit. 'Elke dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag kan je op een vast vaarschema een aantal keer per dag de boot nemen tussen Brussel-Saintelette, de Van Praetbrug, Neder-over-Heembeek en Vilvoorde. Fiets of kinderwagen kunnen mee aan boord. De haltes liggen aan knooppunten met het openbaar vervoer, dus vandaar kan je makkelijk verder.' De Waterbus is een mobiliteitsproject in volle ontwikkeling dat op termijn een volwaardig alternatief voor de auto kan zijn. 'Vanaf 2017 zal er op elke weekdag een Waterbus zijn en ook de frequentie zal nog stijgen. Tegen 2020 willen we twee snelle Waterbussen tussen Brussel-Saintelette en Vilvoorde inzetten aan een snelheid van 25 km/uur.' • TD

i Meer informatie over de Waterbus vind je op www.waterbus.eu.

is. Om die mensen recht te helpen, kunnen verpleegkundigen een speciale mobiele lift gebruiken.

- **Dilbeek** zoekt een privé-investeerder die een nieuwe bestemming wil geven aan het beschermde oud-gemeentehuis van **Groot-Bijgaarden**, ook Pampoelhuis genoemd.
- Jospop, het bekende festival in **Schepdaal**, neemt noodgedwongen een sabbatjaar omdat ze geen nieuw terrein hebben gevonden.
- **Grimbergen** investeert zo'n 1,2 miljoen euro in waterbeheersingswerken in deelgemeente **Beigem** waardoor zo'n 100 woningen gevrijwaard moeten worden van wateroverlast.
- In het Zoniënwoud in **Hoeilaart** moet tegen mei 2017 de ecoduct Groenendaal over de ring gebouwd zijn. Hij is 60 meter breed en moet een veilige oversteek aan dieren bieden. Kostprijs: 6,1 miljoen euro.
- De brandweer van de zone Vlaams-Brabant West zoekt 50 vrijwilligers.
- Harno, de doktersvereniging uit de Noordrand, is bezorgd over het feit dat de Noordrand veel ultrafijn stof te slikken krijgt, meer dan in Brussel. Het komt onder meer door de kerosine van de vliegtuigen rond Brussels Airport. De gemeente **Machelen** en Harno hopen dat hiermee rekening wordt gehouden in de nieuwe vliegwet.
- Vorig jaar telde Vlaams-Brabant 7.707 startende ondernemingen, een stijging met 2,8% in vergelijking met 2014.
- Het comité Zo Mobiel Lef vindt dat er geen draagvlak bestaat voor een ondergrondse parking op de Grote Markt van **Vilvoorde**.
- Het schepencollege van **Overijse** heeft in samenspraak met de jeugddienst en de jeugdraad de deuren van jeugdhuis De Pit tijdelijk gesloten na klachten over nachtlawaai en zwerfvuil.
- De provincie heeft de sloopvergunning voor het landhuis Féron in **Sint-Genesius-Rode**, in 1905 gebouwd door architect Victor Horta, vernietigd.
- Provinciegouverneur Lodewijk De Witte wil dat het aantal politiezones in Vlaams-Brabant met een derde daalt, van 27 naar 18.
- Uit de laatste inventarisatie van Natuurpunt **Merchtem** blijkt dat in 18 van de 39 geïnventariseerde poelen de bedreigde vinpootsalamander is aangetroffen, een opsteker voor de biodiversiteit.

Wandelingen met dat ietsje meer

DILBEEK Nog tot oktober kan je in Dilbeek elke eerste zondag van de maand een wandeling met dat ietsje meer maken. *Uit Stappen in Dilbeek* gaat telkens op stap naar interessante plekken in de gemeente. Samen met een gids bereik je die plekken langs bekende en minder bekende paden. Onderweg kom je iets te weten over de streek en haar geschiedenis. In juni is het thema architectuur en word je langs allerlei bijzondere monumenten en gebouwen geleid. In juli kan je op Bruegeltocht rond het centrum van Itterbeek. En in augustus vertrek je vanuit Sint-Martens-Bodegem op zoek naar het verhaal achter een aantal merkwaardige straatnamen. In september kom je alles

Kinderarmoede aanpakken

DROGENBOS De kinderarmoede is in Drogenbos hoger dan gemiddeld in Vlaanderen. Daarom slaan de gemeente, het OCMW en RISO Vlaams-Brabant de handen in mekaar om de problematiek aan te pakken. Het project kreeg de naam Passage4. 'In onze stek in de Kerkstraat nr. 4 willen we met Passage4 acties lanceren om achterstelling en uitsluiting weg te werken', legt Renaud Arents van Passage4 uit. 'Samen met de bewoners en de gemeente gaan we op zoek naar manieren om kinderarmoede aan te pakken. De voorbije maanden hebben we met een heel aantal verenigingen, organisaties en bewoners gepraat. Nu weten we waar de grootste uitdagingen liggen en kunnen we aan de slag. We willen onder meer werk maken van sportieve en educatieve activiteiten voor kinderen en jongeren, jobateliërs en andere activiteiten die extra kansen creëren voor de inwoners van Drogenbos die het moeilijker hebben.' • TD

te weten over de roots van Urbanus in Sint-Gertrudis-Pede en in oktober ontdek je de wijk rond het Wivinaklooster in Groot-Bijgaarden. » 10

i Meer informatie over *Uit Stappen in Dilbeek* vind je op www.toerismedilbeek.be. De wandelingen starten om 14.30 uur en duren twee uur. Je moet vooraf reserveren via de dienst cultuur en toerisme: toerisme@dilbeek.be, 02 451 69 34.

Joris Hintjens was vijftien jaar journalist. Daarna elf jaar ontwikkelaar van windenergieprojecten. Nu bekwaamd hij zich in de digitale cartografie. Voor *RandKrant* schrijft hij afwisselend met Dirk Volckaerts, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

Het land van **nergens**

Lieve Lezer, In een vorige 'mijn gedacht' vertelde ik dat ik Brussel verkies boven Antwerpen of Gent, en ook waarom. Voor wie het gemist heeft: het ging over de volksaard en het verzet tegen de machthebbers of zoiets, ik weet het ook niet juist meer.

Maar niks is voor eeuwig, en zelfs niet voor lang, want zie ik moet mijn mening herzien. En wel hierom: Ringland. Bij 'Ring' denk je natuurlijk meteen aan die strook asfalt die Brussel in een wurggreep houdt, onze versie van de muur van Berlijn die Brussel binnen Brussel moet houden en de Rand beschermen tegen de stad.

Edoch, nee. Ringland, dat is een land dat in Antwerpen ligt, of toch zou moeten liggen, als het aan de Ringlanders lag. Want ook in Antwerpen hebben ze een ring, die de stad scheidt van de parking. En in Antwerpen vinden ze het een goed idee dat die ring verdwijnt onder een deksel. En bovenop dat deksel moet dan een park komen en speeltuinen en wat dies meer zij. Gedaan met stank en lawaai van al dat verkeer dat van en naar en rond de stad rijdt.

En het mooist van al: het kan, het moet, het klopt. De techniek, de timing, de centen: alles klopt als een bus in een ondergrondse verkeerskoker, volgens de Ringlanders. Dus: go for it! Nothing to fear but fear itself. En als dat Ringland er dan uiteindelijk ligt, dan verhuizen we met zijn allen naar Antwerpen, naar de nieuw gebouwde wijken op de vrijgekomen gronden, omgeven door frisse lucht.

En als ze in Antwerpen klaar zijn met de werken, kunnen al die bouwvakkers met hun materiaal naar Brussel komen en daar aan de ring beginnen.

In Brussel gaan ze niet willen onderdoen voor de Sinjoren, net zoals met de metro indertijd. Ik wil dat ook! Maar nu nog niet, nu vinden ze dat in Brussel nog een slecht idee, zo'n overkapping van de ring. In Brussel hebben we dat niet nodig, want Brussel is nu al de meest groene stad van Europa, als we de propaganda mogen geloven. Dat komt natuurlijk omdat een deel van het Zoniënwoud in het Brussels Gewest ligt. Maar dat is vals spelen. Het Zoniënbos ligt namelijk in het bos, en niet in de stad. Dat telt dus niet echt mee. En de rest van het groen in de stad zit verborgen in stadstuintjes. Dat als groene ruimte meerekenen, dat is bossen tellen zoals Joke Schauvliege dat doet: 1 boom, 2 bomen, bos. Kortom: Brussel kan best wat extra groen gebruiken. En de ring biedt daar plaats voor.

Stel het je eens voor: een overkapping van Waterloo over Zaventem tot in Halle. Wandelen in het groen van Oudergem tot in Tervuren zonder het geluid van voorbijrazende auto's op de achtergrond. En meer naar het noorden, rondom Zaventem: een Uplace op de verkeerswisselaar. Tof! En in Strombeek een gigaskatepark! Ik ken een stel klein mannen die content zullen zijn. En de brug van Vilvoorde, wel euh... laat ons daar een wedstrijd voor uitschrijven, of een petitie of zoiets. Ik stem voor een ski-piste. Dus randbewoners aller landen, verenigt u. Afspraak aan het Beursplein. Maak spandoeken, breng toeters mee, potten en pannen om op te trommelen! Laat u horen! We gaan het hier eens fixen!

TEKST Joris Hintjens • FOTO Filip Claessens

Auteur Elvis Peeters

‘Je plaats kennen in de kosmos’

Auteur Elvis Peeters tekent de krijtlijnen voor een nieuwe roman. Intussen beweegt er nog heel wat: vertalingen, verfilmingen, een animatieserie... ‘Het fijne daaraan is dat je er als auteur zelf niets meer voor hoeft te doen.’

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Achter de *nom de plume* Elvis Peeters gaan auteur-muzikant Jos Verlooy en zijn echtgenote Nicole Van Bael schuil. ‘We schrijven al onze romans en theaterteksten samen. De gedichten en songs zijn van mij alleen. Sommige mensen vinden dat verwarrend. Of ze denken dat ik Nicole heb uitgevonden om interessant te doen. Maar ze bestaat dus echt. Alleen staat ze niet graag in de belangstelling. Daarom geeft ze ook nooit interviews.’ De naam ontstond toen Verlooy in 1982 met zijn punkgroep Aroma di Amore meedeed aan Humo’s Rock Rally. ‘Er waren in de popmuziek twee Elvissen: Presley en Costello. En aangezien Presley was overleden, was er eentje vacant.’

PUNK

‘Ik luisterde als tiener vooral naar David Bowie, Deep Purple, Slade. Daarna kwam de punk. De doe-het-zelfgedachte, de energie en de maatschappelijke betrokkenheid ervan spraken me aan. Ik heb eerst een punkblad opgericht en vervolgens een muziekgroep. Het voelde evident om dat te doen, zelfs al konden

we toen nog niet spelen. Nu nog voel ik me eigenlijk meer een rocker dan een auteur.’

Schrijven is er dan ook haast toevallig bijgekomen. ‘De man die de belichting deed van Aroma di Amore wou een muziektheatervoorstelling maken. *Jij kunt toch al songs schrijven*, zei hij. *Kun je er geen theaterstuk bij doen?* Dat stuk heb ik meteen samen met Nicole geschreven. Er volgde een tweede, dat verscheen in een tijdschrift en opeens trokken er vijf-zes uitgeverijen aan onze mouw. Of we soms nog wat hadden? En dus zijn we maar blijven schrijven.’

AFGEVEN EN TOEKIJKEN

‘Het lijkt of het allemaal vanzelf is gegaan’, vindt hij. ‘Ik denk dat dat met die punkmentaliteit te maken heeft: als je iets wil, moet je het doen en dan komt het wel goed. Ofwel ben ik een echt zondagskind. Dat kan ook.’ Elvis Peeters vertelt hoe zijn eerste prentenboek er gekomen is. ‘Toen onze zoon klein was, las ik hem altijd een verhaaltje voor het slapengaan. Waagde ik het om één woord van de tekst af te wijken, dan corrigeerde hij me onverbiddeijk. Als reactie heb ik *Meneer papier gaat uit wandelen* geschreven. Het was mijn verhaal, dus ik mocht zeggen wat ik wou’, lacht hij.

Momenteel is er een animatieserie over *Meneer papier* in de maak. En zo staan er nog projecten op stapel die de boeken telkens nieuw leven inblazen, zonder dat de auteurs er zelf iets voor hoeven te doen. De roman *Wij* wordt verfilmd. Er is pas een Turkse vertaling van *De ontelbaren* verschenen en een Spaanse van *Jacht*. Het theaterstuk *Vier mannen* wordt binnenkort opgevoerd in Australië. ‘Dat is het leuke aan schrijven: als het klaar is, geef je het af en moeten andere mensen ermee verder, terwijl jij rustig kunt toekijken.’

RELEVANT

De genres, onderwerpen en thema’s in het oeuvre van Elvis Peeters waaieren alle kanten uit. ‘Alleen de taal en de stijl zijn herkenbaar. Voor uitgevers is dat lastig, maar wij houden van de afwisseling.’ Nog een constante is maatschap-

pelijke betrokkenheid. ‘We vinden dat een boek relevant moet zijn in de tijd waarin het verschijnt. Ik wil ook een mens zijn die zijn plaats kent in de kosmos. Het is niet omdat iets kan, dat je het ook moet doen. Nicole en ik denken en praten veel over de samenleving. Dat sijpelt uiteraard door in de boeken die we schrijven.’

Zo lijkt het alsof de actualiteit *De ontelbaren* uit 2005 wil inhalen. In de roman overspoelen miljoenen vluchtelingen het Westen. ‘We zijn onlangs de Turkse vertaling gaan voorstellen in Izmir, de plek van waaruit zoveel vluchtelingen de oversteek naar Griekenland wagen. Dat was frappant’, zegt hij. ‘Weet je, ze noemen het boek profetisch, maar in onze roman is de situatie véél erger dan wat we vandaag meemaken. Als je het zo bekijkt, is er dus nog voldoende tijd om ervoor te zorgen dat de voorspelling niet uitkomt. Maar dan zal iedereen toch anders moeten reageren... We zijn zo bang voor de vluchtelingenstroom, maar als je alle mensen telt die in 2015 naar Europa gevlucht zijn, dan zijn dat er een pak minder dan het publiek van een festival als Werchter! We hebben *De ontelbaren*

‘Een boek moet relevant zijn in de tijd waarin het verschijnt.’

geschreven nadat we een studie hadden gelezen die stelde dat als we de hele wereldbevolking dezelfde welvaart willen schenken als die van de gemiddelde Belg, we vier wereldbollen nodig hebben om in alle behoeften te voorzien. Als je zoiets leest, lijkt het niet meer dan logisch dat wie helemaal niks heeft, het wil halen waar het wel is. We zijn binnenkort met 9 miljard mensen. Denk je dat die allemaal lijdzaam gaan toezien hoe rijk wij zijn en zelf verhongeren? Met hardnekkig beschermen van wat we hebben, gaan we het niet redden. De solidariteitsgedachte zal veel sterker moeten worden. Maar je hebt weinig maatschappelijk draagvlak om dingen te veranderen. Politici denken niet verder dan de volgende verkiezingen, terwijl de problemen die we vandaag hebben – denk ook aan de klimaatverandering – zich over generaties uitstrekken. En dus schrijven wij boeken als *De ontelbaren* in de hoop dat ze kunnen bijdragen tot een andere zienswijze.’

STUKJE WERKELIJKHEID

Toen in 2009 de roman *Wij* verscheen, ontstond een hetze. Het boek werd geprezen,

FR ‘SA PLACE DANS LE COSMOS’

Le nom de plume Elvis Peeters cache l’auteur-musicien Jos Verlooy et son épouse Nicole Van Bael. ‘Nous rédigeons ensemble tous nos romans et nos textes destinés au théâtre. Quant aux poèmes et aux chansons, j’en suis le seul auteur. Ce qui peut créer un sentiment de confusion auprès de certains, qui pensent que j’ai inventé Nicole pour faire l’intéressant. Je peux vous confirmer qu’elle existe réellement.’ Leurs livres ont fait l’objet de traductions et de films. ‘On a un peu l’impression que tout est allé de soi. Cela s’explique par la mentalité qui fait que lorsqu’on veut quelque chose, il faut le faire et alors tout va bien. A moins que je ne sois un enfant né avec beaucoup de chance! C’est possible aussi.’ Un nouveau roman est en préparation. ‘J’ai en tête l’idée de la pomme pourrie dans le panier. Elle contamine petit à petit toutes les autres et devient ainsi la norme. Pourquoi n’est-ce pas l’inverse? Pourquoi les pommes saines n’influencent-elles pas la pomme pourrie?’

SCHRIJF JE IN OP ONZE
NIEUWSBRIEF
(zie www.randkrant.be)

en maak kans op **De Ontelbaren**
van Elvis Peeters
(gebruik de code: Elvis)

maar evengoed verguisd als een immoreel boek. Een groepje jongeren verdrijft de verveling met almaar perversere spelletjes. 'We kregen er haatmails over. En ja, het is een hard boek, maar 95% van wat erin staat, hebben we uit de krant of van het internet: het is een literaire versie van een stukje werkelijkheid.'

De aanleiding van de roman was een samenloop van twee dingen. Op weg naar een vakantiebestemming in Italië zag het schrijversduo enkele meisjes op een brug over de snelweg staan. Ze tilden hun rokjes op en droegen er niets onder... 'Het gaat snel, je vraagt je af of je het wel goed gezien hebt...'. De beginscène van de roman lag vast: de meisjes veroorzaken bewust een ongeval. Het paste perfect bij het idee dat het echtpaar op dat moment aan het ontwikkelen was. 'We hadden een reportage gezien waarin wetenschappers nagingen wat voor persoonlijkheden bedrijven zouden hebben als het echte mensen waren. Het bleken stuk voor stuk gewetenloze psychopaten die aan niets anders denken dan winst. Daarop hebben wij doorgedacht: wat als jonge mensen vanuit zo'n filosofie worden opgevoed? Hoe zouden ze in het leven staan? We hebben dat uitgangspunt nergens als een pamflet geponeerd, maar het speelt wel mee.'

ROTTE APPEL

Intussen broedt in de hoofden van het schrijvers echtpaar een nieuwe roman. 'Ik speel met het idee van de rotte appel in de mand. Hij steekt de andere aan en het rotte wordt de norm. Zo gaat het in de maatschappij ook: terroristen veroorzaken een onveilig gevoel, er komen meer camera's, meer controle, de democratie kalft af. Dat mechanisme houdt me bezig: waarom gebeurt het omgekeerde niet? Waarom maakt de gezonde appel de rotte niet beter? Ik heb geen benul of er iets uit zal voortkomen, want ik weet niet wat Nicole aan het bedenken is. We schrijven altijd eerst een aantal hoofdstukken apart. Vervolgens leggen we alles samen en trekken we naar een koffiehuis om erover te discussiëren. Dat doen we nooit thuis: we kunnen bikkelhard zijn voor elkaar en in het openbaar moet je de discussie toch wat temperen. Soms is het slikken: je ideeën worden al eens afgeslacht. Maar we hebben de afspraak dat we nooit teksten uitbrengen waar we niet allebei 100% achter staan.' De auteur besluit met een knipoog: 'Zo komen we dus aan een digitale vergaarbak van onaffe teksten. Ongetwijfeld worden die na onze dood gigantisch succesvol.'

'Waarom maakt de gezonde appel de rotte niet beter?'

VERBRANDE BRUG

'Niets voor een schrijver'

Elvis Peeters groeide op in het Grimbergse gehucht Verbrande Brug, in de schaduw van de Cokeries du Brabant. 'Ik heb er een blijde, onbezorgde jeugd gehad. Echt niets voor een schrijver', lacht hij. 'We woonden op de grens tussen Grimbergen en Zemst. Onze boerderij en de stallen lagen in Grimbergen, de bietengroef in Epegem. Nu is die omgeving nogal industrieel geworden, maar in de jaren 60 was het er heerlijk: spelen in het stro, met de koeien, varkens en kippen. Later hadden we jeugdclub Tattoo en in Grimbergen kon je op zondagmiddag naar punkoptredens. Ik woonde echt in de juiste gemeente.'

'In de jaren 70 heeft Guido Henderickx in ons dorp Verbrande Brug gemaakt, een film met Jan Declair. Enkele jaren geleden heb ik hem herbekeken op dvd. Het was grappig om mijn jeugd zo nog eens voorbij te zien komen. Mijn zus en haar vriendinnen figureren er zelfs in: je kreeg 50 frank om een namiddag mee te doen. Toen hij in de zalen kwam, heeft de toenmalige pastoor fel tegen de film geprekeerd. Een schande was het! Die mens is nu dood, maar als hij wist wat voor boeken wij nu schrijven, zo immoreel... Hij zou weer moeten preken, geen twijfel mogelijk.'

Wie zijn de nieuwkomers?

De laatste tien jaar wijzigt de samenstelling van de bevolking in de Vlaamse Rand razendsnel. Dat komt vooral doordat heel wat mensen vanuit Brussel naar de Rand verhuizen. Dat, en meer, blijkt uit een nieuwe studie van het Steunpunt Sociale Planning van de provincie Vlaams-Brabant.

TEKST Tina Deneyer • FOTO Filip Claessens

1 HET GAAT SNEL, HEEL SNEL

'In de Vlaamse Rand is nu 34% van de inwoners van niet-Belgische herkomst. Dat is een hoog cijfer dat meer uitleg vergt', legt onderzoeker Filip De Maesschalck uit. 'Stel dat je vader bijvoorbeeld als Nederlander geboren is en op zijn vierde naar hier is verhuisd. Dan word jij beschouwd als iemand van niet-Belgische herkomst, ook al ben je zelf als Belg geboren. De parameter 'niet-Belgische herkomst' is dus heel ruim. In 1990 was 11,3% van de bevolking van niet-Belgische herkomst, in 2005 was dat al 21,1%, in 2015 34%. De laatste tien jaar gaat het dus echt heel snel.'

2 WEINIG NIEUWS ONDER DE ZON

'Het aantal mensen dat rechtstreeks vanuit het buitenland naar de Vlaamse Rand verhuist, is beperkt, zeker als je dat vergelijkt met het percentage nieuwe inwoners dat vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest komt. De Rand heeft minder instroom uit het bui-

tenland dan gemiddeld in Vlaanderen. Eigenlijk is dat niks nieuws onder de zon. Pakweg vijftig jaar geleden verhuisden mensen ook in grote getale vanuit Brussel naar de Rand. Toen waren dat vooral Franstaligen. Het enige verschil is dat het nu vaak mensen zijn met een niet-Belgische herkomst. De herkomst

van de nieuwe inwoners is dus veranderd; het aantal verhuisbewegingen eigenlijk niet.'

3 DE NIEUWE INWONERS ZIJN JONG

'De inwoners van niet-Belgische herkomst zijn een pak jonger dan die van Belgische herkomst. De gemiddelde leeftijd bij de inwoners van Belgische herkomst is 45 jaar; bij mensen van niet-Belgische herkomst is dat 29 jaar. Het zijn dus vaak jonge gezinnen die vanuit Brussel naar de Rand verhuizen. Het is een misvatting te denken dat de nieuwe inwoners veel meer kinderen hebben. Ze hebben er wel wat meer dan gemiddeld, maar het verschil is niet spectaculair. De nieuwe bevolking is gewoon jong.'

4 DE MEESTEN HEBBEN EEN JOB

'Bij velen leeft het idee dat een groot deel van de mensen van niet-Belgische herkomst die naar de Vlaamse Rand verhuizen werkloos zijn. Dat is niet zo. De overgrote meerderheid van hen heeft een job. Ze doen het qua werkloosheidsgraad en loon wat minder goed dan de mensen van Belgische herkomst, maar het aantal werklozen is niet zo hoog als vaak wordt gedacht. Ze staan er ook beter voor dan de nieuwe inwoners in de rest van Vlaanderen. Zeker bij de nieuwe inwoners van niet-Belgische herkomst zitten in de rest van Vlaanderen meer mensen zonder job of met een lager loon.'

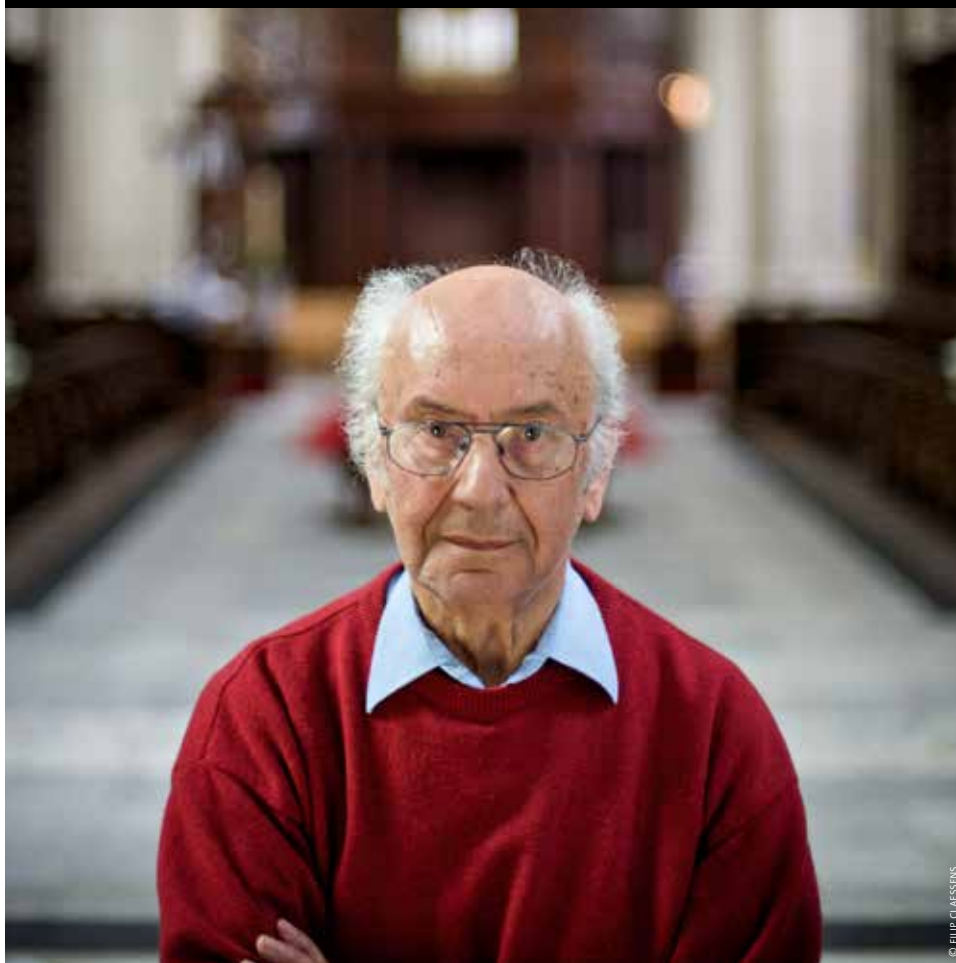
5 THUISTAAL ZEGT WEINIG OVER TAALKENNIS

'De taal die een moeder met haar kind spreekt, wordt vaak als barometer gebruikt voor de taalkennis. In de Vlaamse Rand daalt, zoals in de rest van Vlaanderen, het aantal moeders dat Nederlands spreekt met hun kind. Maar eigenlijk zegt dat weinig over de taalkennis. De schooltaal is een veel interessanter en nuttiger gegeven. Daar ligt het gebruik van het Nederlands een stuk hoger dan bij de thuistaal. In Halle-Vilvoorde bijvoorbeeld gaat 80% van de kinderen naar het Nederlandstalig basisonderwijs; in het secundair is dat nog altijd 71%. Het percentage kinderen dat schoolloopt in het Nederlands, en normaal gezien de taal zal kennen als ze volwassen zijn, ligt dus niet zo laag als vaak gedacht.'

DE WER SIND DIE NEUANKÖMMLINGE?

Im Vlaamse Rand sind nunmehr 34% der Einwohner nichtbelgischer Herkunft. Im Jahre 2005 waren es 21,1%. Diese Neuan-kömmlinge gelangen häufig über Brüssel in de Rand. Die meisten Neuan-kömmlinge sind jung, und die übergroße Mehrheit hat einen Job. Das durchschnittliche Alter unter den Einwohnern belgischer Herkunft ist 45 Jahre; bei Menschen nichtbelgischen Ursprungs liegt es bei 29 Jahren. Es sind somit häufig

junge Familien, die von Brüssel in de Rand umziehen. Letztlich sagt die Haussprache wenig über die Sprachkenntnisse aus. In Halle-Vilvoorde gehen 80% der Kinder in den niederländischsprachigen Grundschulunterricht. Normalerweise werden sie die Sprache beherrschen, wenn sie erwachsen sind. Das – und mehr – erfahren wir dank der neuen Studie über Minderheiten in Flämisch-Brabant von Filip De Maesschalck.

© FLUPE CLAESSENS

Orgelconfrontatie

KLASSIEK

Het laatste seizoenconcert van de orgelreeks in Grimbergen is een Frans-Duitse confrontatie of misschien eerder een pleidooi voor Europese harmonie? De organist van dienst is niemand minder dan **Kamiel D'Hooghe**, hoofdorganist van de abdijkerk van Grimbergen. Sinds 2004 is hij ook organisator en artistiek leider van deze orgelcyclus. Hij bespeelt het groot-orgel van Ghislain Potvlieghe en het koororgel van diens zoon Joris.

Wie deze orgelconfrontatie eertijds zou winnen, stond al vast vooraleer de eerste noten klonken. Voor de Duitsers nam Johann Sebastian Bach de handschoen op en daarmee was de wedstrijd meteen gespeeld. Dat vond, volgens Kamiel D'Hooghe, ook de Franse uitdager Louis Marchand. 'De orgelkunst bereikte haar hoogtepunt in de barokperiode', zegt D'Hooghe. 'Toen nodigde een Zuid-Nederlander, die concertmeester in Dresden was, een Franse organist uit Parijs, Louis Marchand, uit om in een concours

in Dresden het tegen Bach op te nemen. Het concours vond uiteindelijk niet plaats. Vermoedelijk had Marchand vooraf Bach beluisterd en wijselijk beslist zich terug te trekken. Je begrijpt dat dit verhaaltje in Frankrijk niet graag wordt verteld.' In de orgelreeks werd tot nu toe bijna altijd Bach gespeeld, samen met werken van andere componisten, maar nooit van Fransen. Met dit concert wordt dat rechtgezet, want naast de meester uit Leipzig staan uitsluitend Franse componisten op het programma: Nicolas de Grigny, François Couperin en natuurlijk Louis Marchand. • MC

ZO • 12 JUN • 15.00

Frans-Duitse orgelconfrontatie of Europese harmonie?

Kamiel D'Hooghe
Grimbergen, abdijkerk,
02.263 03 43

Levende fossielen

OP STAP

Op deze uitstap in het Zoniënwoud maak je kennis met een van de oudste insectengroepen ter wereld: de libellen. Ze bestaan al ongeveer driehonderd miljoen jaar in hun vorm als bouwplan, maar ze zijn intussen verder geëvolueerd tot echte vliegacrobaten die op een behendige manier achter hun prooi aan gaan. Op de wandeling zal je ze zien jagen op allerlei kleine, vliegende insecten boven het wateroppervlak of aan de bosrand, tot enkele honderden meters verwijderd van de vijvers waarin de larven zijn opgegroeid. Tenminste, als de zon van de partij is of als het voldoende warm is. Libellen zijn net als andere insecten koudbloedige dieren die worden opgewarmd door het weer. Hoe warmer het is, hoe sneller ze tekeer gaan. Gelukkig zijn deze juwelen van de insectenwereld voor de mens helemaal onschuldig, want bijten of steken doen ze nooit. Van het veertigtal soorten dat in het Zoniënwoud voorkomt, zal je er hooguit een tiental zien, en dan moet je nog wat geluk hebben. De kleinere soorten, de zogenoemde waterjuffers, houden zich meer gedeisd dan de zwaargebouwde echte libellen die je al van ver over het water ziet scheren. • HD

ZO • 12 JUN • 14.00

De leefwereld van libellen

Hoeilaart, Bosmuseum,
www.ngz.be

City Lights

EXPO

Het gloednieuwe Brusselse museum MIMA (Millenium Iconoplast Museum of Art), in de oude brouwerij Belle-View aan het kanaal, bijt de spits af met de tentoonstelling *City Lights*. Deze eerste expo maakt ons duidelijk dat we er vandaag niet meer naast kunnen dat we in een multiculturele en multidimensionale realiteit leven. Welkom in het tijdperk Cultuur 2.0, een periode gekenmerkt door het

Kunst en de vluchtelingencrisis

VARIA

20 juni is de officiële Internationale Dag van de Vluchteling van de Verenigde Naties. Naar aanleiding daarvan organiseren een aantal Brusselse culturele organisaties, samen met een aantal ngo's, *Artists#withRefugees*, een tweedaagse met beeldende kunst en debat in Bozar en een benefietconcert in de AB.

Op 20 juni vinden onder de vleugels van de VN-Vluchtelingenorganisatie (UNHCR) wereldwijd talloze acties plaats om aandacht te vragen voor mensen op de vlucht. De globale campagne voor Wereldvluchtelingendag wordt georganiseerd onder de naam *#withRefugees*. In ons land zetten organisaties als Vluchtelingenwerk Vlaanderen, het federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers Fedasil, het Rode Kruis en 11.11.11 hun schouders onder een evenement dat in die campagne past. Daarbij krijgen ze de steun van een hele reeks artiesten en culturele organisaties.

VUURTOREN OP LAMPEDUSA

Bozar lanceert het event op 19 juni met de vernissage van *A Lighthouse for Lampedusa*.

Deze installatie van **Thomas Kilpper** is een soort voorstudie van een utopisch project dat de Duitse kunstenaar zou willen realiseren op het Italiaanse eiland voor de Afrikaanse kust, waar jaarlijks tienduizenden bootvluchtelingen stranden. Kilpper, bekend van zijn artistieke interventies in probleemgebieden, zou op Lampedusa een vuurtoren willen installeren die als baken kan dienen voor een veiligere overtocht voor de vluchtelingen, maar tegelijk ook letterlijk een 'huis van licht' is, waar plaats is voor ontmoeting, gesprek en cultuur. In Bozar wordt op zondagavond 19 juni om 18 uur een schaalmodel van die vuurtoren gepresenteerd, waarna een debat volgt over de vluchtelingencrisis, geleid door journalist Karl Van den Broeck.

BENEFIETCONCERT

Daags nadien zet muziektempel Ancienne Belgique haar deuren open voor een benefietconcert dat er komt op initiatief van het **Brussels Jazz Orchestra**. Het jazzorkest onder leiding van **Frank Vaganée** staat op het podium samen met de Zuid-Afrikaanse zangeres **Tutu Puoane** - die eerder samenwerkingen aanging met dansgezelschap Ultima Vez, Bert Joris en Bart Peeters - met jazzmuzikant **David Linx**, met de zangers van **Brussels Vocal Project** en

met het blazersensemble **I Solisti del Vento**. Maar de echte special guests zijn de vijf solisten van de **Syrian Big Band**, die samengesteld is uit muzikanten die op de vlucht zijn voor de oorlog in hun land. Op het repertoire die avond staat onder andere *Two Small Bags, Ten Millions Dreams*, een compositie over vluchtelingen van Vaganée, op een tekst van **Michael De Cock**, de nieuwe artistiek directeur van KVS. De tickets kosten 28 euro. De opbrengst van het concert gaat integraal naar Music Fund, een organisatie die muziekinstrumenten inzamelt en opleidingen organiseert voor musici en muziekscholen in conflictgebieden, ontwikkelingslanden en binnenkort ook in asielcentra. Ook bijzonder is dat in de zaal tweehonderd zitjes worden vrijgehouden voor mensen die momenteel in asielcentra verblijven. **Phara de Aguirre** praat de avond aan elkaar. • MICHAËL BELLON

19 EN 20 JUN

Artists#with Refugees

Brussel,
Bozar en AB,
0494 18 17 46

wegvallen van allerlei zekerheden en het ontstaan van nieuwe denkbeelden. Maya Hayuk, Swoon, Momo en het kunstenaarsduo Faile drukken dit – elk op hun eigenzinnige manier – via sterke beelden uit. Ze hanteren hierbij een nieuwe taal die de ‘cultuur 2.0 mens’ opnieuw verbindt. De tentoonstelling toont ons hoe de samenwerking van meerdere kunstenaars met verschillende achtergronden tot een kleurrijk resultaat kan leiden. Dat dit zich bovendien

in Molenbeek afspeelt, is zonder meer een hoopgevend signaal. Een teken dat de city lights in Brussel nog lang niet uitgedoofd zijn. • ND

TOT 28 AUG

City Lights

Brussel, MIMA,
www.mimamuseum.eu

Twée zusters

Noteer de naam **WITHWIT**, een nieuw klein gezelschap dat theater met beeldende kunsten verzoent. **Freija Van Esbroeck** en **Erki De Vries** waren al beeldende kunstenaars en scenografen, maar maken met *Les soeurs* nu ook hun eerste theaterproductie onder hun eigen, nieuwe naam. Het is er een met poppen, met muziek, zonder woorden en zonder leeftijdsbeperking. *Les soeurs* ontstond eigenlijk als een stopmotionfilmpje van Van Esbroeck, met twee mooie grote kleifiguren van twee zussen die langzaam aan tot leven werden gebracht. Iets gelijkaardigs is te zien in de theatervoorstelling – alleen wordt het poëtische universum van de poppen nu groter. Vier acteurs en één muzikant, **Ruben Nachtergaele**, staan mee op de scène en manipuleren de twee identieke zussen doorheen een reeks associatieve tableaux die verschillende emoties uitdrukken, die worden verlevendigd door een spel van licht, muziek en bruidage. Wakker worden, ruzie maken, toenadering zoeken, onwel worden, genezen, dansen en feesten: de situaties zijn voor jonge kinderen herkenbaar en voor een breed publiek begrijpbaar. • MB

ZO • 5 JUN • 13.30 EN 16.00

Les soeurs (+6j)

WITHWIT

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

i Westrand organiseert de voorstelling in samenwerking met CC De Plotter. Vanuit Ternat vertrekt om 11 uur een (bak)fiets-tocht naar Westrand (ongeveer 11 km), met een picknick-tussenstop rond de middag in het Castelhof.

Inschrijven: www.ccdeplotter.be

Curieus

TERVUREN Een kat springt speels vanuit het portaal van een herenhuis in de Kerkstraat het trottoir op. De voorbijganger kijkt verwonderd en nieuwsgierig terug. 'Waar komt dat katje zo ineens vandaan?' Voor je het weet sta je oog in oog met een aap in schilderstenue, die je recht in de ogen kijkt en in een vloeiende lijn je silhouet op canvas neerzet. Het is een spel van kijken en bekeken worden. De voyeur zelf wordt gegrepen. In de nis hangen kaders van een bourgeois ooievaar getooid met juwelen en pluimhoed en olijk dansende koeien onder een boom. Een uil aanschouwt vanuit de hoogte het hele tafereel. Een duveltje schept een huiselijke atmosfeer. Toch verlaat de kat de warme stoof en verbindt zo het beeld in de woning met de publieke ruimte. Deze beeldengroep *Het Schildersatelier* (2015) van **Tom Frantzen** refereert met een humoristische knipoog naar de School van Tervuren, een groep kunstschilders die eind 19e eeuw actief was in Tervuren en zich vooral toelagde op landschappen, los van academisme en vooropgestelde regels. Eind 20e eeuw was in dit herenhuis het museum van de School van Tervuren *Het Schaakbord* gevestigd met een collectie van een veertigtal werken. Die verhuisden intussen naar het Hof van Melijn. Tom Frantzen's werken liep je vast en zeker al tegen het lijf in Brussel en de Rand. De Vaartkapoen, een wankelende politieagent, het Zinneke, een plassende hond, Madame Chapeau, een dame die onbevreesd op straat haar geld telt, geven de typische Brusselse humor gestalte en maken de Brusselse identiteit verstaanbaar voor iedereen. Communicatie en interactie, that's what it's all about. • TDW

 www.tomfrantzen.be

Zomer vol foto's

EXPO

Een druilerige dag tijdens de zomer? Bezoek dan een van de vele fotografietentoonstellingen die op het programma staan tijdens de Summer of Photography.

De internationale fotografiebiënnale heeft dit jaar als thema 'Urban Vibes' en toont het werk van fotografen met een oog voor mens en ruimte.

Aan de biënnale nemen 25 partners uit Brussel en de Rand deel met tentoonstellingen, lezingen en workshops. Het zwaartepunt van deze zesde editie ligt in het Paleis voor Schone Kunsten, waar Bozar twee grote en een reeks kleinere fototentoonstellingen presenteert.

Blikvanger is *open spaces | secret places* dat foto's, installaties en films toont van 27 hedendaagse kunstenaars uit de prestigieuze Sammlung Verbund-collectie in Wenen, waaronder **Francis Alÿs**, **Eleanor Antin**, **Bernd en Hilla Becher**, **Joachim Koester** en **Jeff Wall**. Het thema van de relatie tussen mens en ruimte wordt daarin zeer breed geïnterpreteerd. Die ruimte kan zowel de dagelijkse omgeving, de stedelijke context als de geglobaliseerde of de virtuele wereld zijn.

Veel specifiekier is de thematentoonstelling *Dey your Lane! Lagos Variations*. Daarin is werk verzameld van 22 hedendaagse kunstenaars die het dagelijkse leven in de Nigeriaanse metropool Lagos tonen. Die toonaangevende

stad in Afrika groeide op 55 jaar tijd van een half miljoen naar 21 miljoen inwoners, met alle stedenbouwkundige merkwaardigheden vandien.

SUMMER BAR

Onder de kleinere tentoonstellingen waarmee Bozar uitpakt, signaleren we onder meer die van de Amerikaanse architectuurfotograaf **James Casebere**, die voor zijn werk gebruik maakt van zelfgebouwde schaalmodellen. Ook interessant: de manier waarop de Belgische fotograaf **Colin Delfosse** de restanten van Mobutu's droomstad Gbadolite vastlegde, het project van Brusselaar **Vincent Beeckman** die met een bende amateurfotografen de fauna en flora van onze hoofdstad vastlegt, en de collage van foto's en video's waarmee de Israëlische regisseur **Amos Gitai** de moord op de Israëlische eerste minister Yitzhak Rabin reconstrueert. Om een festivalgevoel te creëren opent Bozar gedurende de zomermaanden ook weer de Summer Bar, waar elke donderdagavond tijdens de nocturnes wat extra's te beleven zal zijn.

BEELDEN GROOT EN KLEIN

Maar de biënnale verlaat dus ook Bozar voor een randprogramma en een tentoonstellingsparcours langs andere instellingen, musea en galerieën. Zo tonen Bozar en CC Strombeek simultaan de enorme beelden op billboard-formaat die de enige getuigen zijn van de krijttekeningen waarmee kunstenaar **Bart Lodewijks** vorig jaar de dialoog aanging met de architectuur en omgeving van beide cultuurtempels.

Verder kan je in Botanique terecht voor de kleurrijke blik op Latijns-Amerika van de Amerikaanse Magnumfotograaf **Alex Webb**, in het Centrum voor Hedendaagse kunst Wiels voor een geïllustreerde studie van het stedelijke leven in Congo door de Congo-

lese kunstenaar **Sammy Baloji** en de Belgische antropoloog **Filip De Boeck**, en in GC De Markten voor een idee van de stedelijke dynamiek in de belangrijke centra in Hongarije, Tsjechië, Slowakije en Polen.

• MICHAËL BELLON

17 JUN TOT 4 SEP

Summer of Photography

Brussel, Bozar,
www.bozar.be of
www.summerofphotography.be

De **kortste** nacht

VARIA De zomer breekt aan. En kijk, daar zijn opnieuw de korte nachten en het kortfilmfestival. *De Kortste Nacht* is een initiatief van het Internationaal Kortfilmfestival Leuven en Go Short (Internationaal Short Film Festival in Nijmegen), die samen een selectie van de knapste Vlaamse en Nederlandse kortfilms aanbieden. Het festival is een ideale gelegenheid om het opkomend cinematografisch talent van eigen bodem te

ontdekken. Dat bewezen de vorige edities. Want als filmmakers je op zo'n korte tijd met een verhaal weten te begeisteren, te raken of te ontroeren; dan mag je er van op aan dat hun talent meer in petto heeft. 'De Kortste Nacht is een ideaal moment om van de beste, strafste en grappigste kortfilms van het jaar te genieten tijdens de kortste nacht van het jaar, in open lucht, met een pint en in het gezelschap van je vrienden', zegt medeorganisator Maarten Le Roy. • ND

WO • 22 JUN • 22.00

De Kortste Nacht

kortfilmfestival
 Leuven, STUK,
www.kortfilmfestival.be

Weg van Klassiek verbindt muziek met natuur

De vierde editie van het festival Weg van Klassiek koppelt muziek aan natuur. Daarvoor hebben de organisatoren de nieuwe ster aan het klassieke muziekfirmament uitgenodigd.

De talentvolle jonge pianist **Julien Libeer** en zijn vrienden zorgen voor het muzikale gedeelte. Als inleiding begeleidt een natuurgids de toeschouwers langs mooie plekjes in Dilbeek, Gaasbeek, Sint-Laureins-Berchem en Oudenaken. 'Ik begon piano te spelen toen ik een jaar of vijf was - mijn ouders waren het beu dat ik de hele tijd op potten en pannen sloeg en zij zochten iets waar ik mijn drang om lawaai te maken op een wat meer esthetische manier kwijt kon. Muziek heeft me sindsdien nooit meer losgelaten', zegt Julien Libeer. 'Ik heb het privilege gehad om in Parijs vijf jaar met de mythische pedagoog Jean Fassina te mogen werken. Later was er dan de beslissende ontmoeting met de grote Portugese pianiste Maria Joao Pires in de Muziekkapel Koningin Elisabeth. Samen met mijn eerste lerares piano, Annie Denecker, behoren Fassina en Pires tot mijn meest dierbare klankborden. Het zijn mensen bij wie ik heel regelmatig langsga voor een kop koffie en een goed gesprek.'

CANVAS

Je kunt de openbare omroep niet meteen verdienen van veel aandacht te hebben voor klassieke muziek. Libeer was dus verrast toen Canvas hem vorig jaar vroeg om aan een programma mee te werken. 'In tegenstelling tot de gemiddelde Miss België heb ik nooit de ambitie gehad om iets in de media te doen, maar het format van het programma beviel me.' Libeer mocht wekelijks twee collega's voorstellen. Het resultaat was acht afleveringen die bij de muzikfans populair zijn geworden en dat neemt een jonge musicus graag mee.

FLORA EN FAUNA

Weg van Klassiek legt een band tussen muziek en het landschap. 'Ik houd enorm van muziek in de natuur. Een mooi landschap is in zekere zin een natuurlijker biotoop voor muziek dan een concertzaal in de stad, al is het maar omdat het gemiddelde akoestische instrument grotendeels uit hout bestaat. Bovendien is alle kunst, ook muziek, een imitatie van de natuur. Dat wil niet zeggen dat pakweg een Beethoven-sonate een specifiek landschap uitbeeldt, maar eerder dat de manier waarop je bijvoorbeeld muziek laat aanzwellen en tot rust komen het overtuigendst overkomt als je je laat inspireren door een golf in de zee of een windvlaag. Het is een verrijking voor de luisteraar en de uitvoerder om je in een omgeving te bevinden die dat direct illustreert.'

RODE DRAAD

In de Dilbeekse Wolfspuiten lopen geen wolven meer; het is een natuurparadijs dat ook herkenbaar is in de vormgeving van de nabij gelegen kunstacademie Dil'arte waar Libeer zal spelen. De vleermuizen rond het imposante kasteel van Gaasbeek zijn er nog te bespeuren, het concert valt ook pal in de Nacht van de Vleermuis. De wandeling tussen de knotwilgen onder het gezang van akkervogels leidt het middagconcert in Sint-Laureins-Berchem in. 'De rode draad dit jaar is *Le Grand Meaulnes*, de roman van Alain-Fournier. Het is het verhaal van een jonge, dromerige avonturier van een jaar of 17 die opgroeit in de jaren 1800 op het Franse platteland. We zijn op zoek gegaan naar muziek uit die periode, die er een goede soundtrack bij vormt: Chopin en Schubert in het recital in Dilbeek, de dramatische sonate van César Franck met celliste Camille Thomas in Gaasbeek. In Sint-Laureins-Berchem vervoegt Elodie Vignon me aan de piano voor een vierhandig concert met Franse muziek van Ravel, Debussy en Bizet.' • MIREK CERNY

26 TOT 28 AUG

Weg van Klassiek

met Julien Libeer
partner van Gordelfestival
Dilbeek, Lennik, Sint-Pieters-Leeuw

Zoektocht

FILM

De nieuwste film van **Pedro Almodovar** vertelt het verhaal van een moeder-dochterrelatie die moeizaam verloopt. Het hoofdpersonage, *Julieta*, woont in Madrid en lijdt onder het recent verlies van haar echtgenoot. Groot is de schok wanneer ze vaststelt dat haar 18-jarige dochter, Antia, wegloopt en de banden verbreekt. Ze doet dit zonder een bericht na te laten, zonder ook maar één voorteken te geven. Julieta doet alles wat binnen haar bereik ligt om haar dochter terug te vinden. Hoe meer ze zoekt hoe meer ze vaststelt dat ze haar dochter niet kent. Het wordt een zoektocht die teruggaat in de tijd en die haar confronteert met de eenzaamheid van haar bestaan. Of de film erin slaagt je te ontroeren, zal grotendeels afhangen van de affiniteit die je al dan niet hebt met het onderwerp. Feit is dat de film heel wat visuele schoonheid in zich draagt en dat de acteerprestaties weten te overtuigen. Al was het maar omdat ze zonder melodramatisch te worden sterke emoties weten te los te maken. • ND

DI • 21 JUN • 20.30

Julieta

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

PODIUM

KIDS

ZO • 5 JUN • 13.30 EN 16.00

Les soeurs (+6j) WITHWIT

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 5 JUL •

Skate-initiatie en -contest

Asse, skatepark Asphaltcosite,
jeugd@asse.be

WO • 6 JUL • 15.00

Kungfu Panda 3

Alseberg, CC De Meent,
02 359 16 00

HUMOR

DO • 2 JUN • 20.00

Unfinished Business

Alex Agnew en Xander De Rycke
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

MUZIEK

VR • 3 JUN • 20.30

Blèten

Warre Borgmans, Joke Schreurs,
Big Dave Reniers
Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

VR • 3 JUN • 20.30

Douglas Firs

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA • 11 JUN • 20.00

Mathias Vergels & The Village

try-out
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

KLASSIEK

ZA • 4 JUN • 20.00

ZO • 5 JUN • 13.00

Cantuva aan tafel

tafelen bij live Zigeunerlieder
(Schumann, Brahms & Bizet)
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 26 27

ZO • 5 JUN • 11.00

Adentro Duo

Saskia Van Herzeele
& Maarten Vandenbemde
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 12 JUN • 15.00

Frans-Duitse orgel- confrontatie of Europese harmonie?

Kamiel D'Hooghe
Grimbergen, abdijkerk, 02 263 03 43

FILM

ZO • 5 JUN • 20.00

The Land of the Enlightened

Alseberg, CC De Meent, 02 359 16 00

DI • 7 JUN • 20.30

Maggie's Plan

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO • 12 JUN • 20.00

Spotlight

Alseberg, CC De Meent,
02 359 16 00

KUNGFU PANDA 3 (6/7)

BLÈTEN (3/6)

DI • 14 JUN • 20.30

Trumbo

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO • 19 JUN • 20.00

The Revenant

Alseberg, CC De Meent, 02 359 16 00

DI • 21 JUN • 20.30

Julieta

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO • 26 JUN • 20.00

The Danish Girl

Alseberg, CC De Meent, 02 359 16 00

ZO • 3 JUL • 20.00

Zootropolis 3D

Alseberg, CC De Meent, 02 359 16 00

3 TOT 6 JUN

Fotomuze

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

17 TOT 24 JUN

Leerlingentoonstelling beeldende kunst

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

17 JUN TOT 4 SEP

Summer of Photography

Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 26 JUN

Divine Decadence

i.s.m. Abattoir Fermé
Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek, 02 531 01 30

1 JUL TOT 5 SEP

Kam kiest voor kunst: ontwerpen Ezelsoor

Wezembeek-Oppem, cafetaria GC de Kam, 02 731 43 31

TOT 21 AUG

Uncensored photographs

Andres Serrano
Brussel, KMSK, 02 508 32 11

TOT 28 AUG

City Lights

Brussel, MIMA, www.mimamuseum.eu

TOT 25 SEP

De School van Tervuren: pupillen en epigonen

Tervuren, Hof van Melijn, 02 766 53 55

4 EN 5 JUN • 09.30

Workshop pop-upmeubilair

Sint-Genesius-Rode, GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZO • 12 JUN • 14.00

De leefwereld van libellen

Hoeilaart, Bosmuseum, www.ngz.be

ZO • 19 JUN • 10.30

Van Bosvoorde naar Groenendaal en terug

Bosvoorde, Wienerplein, www.amisdesoignes-zonienwoudvrienden.be

ZO • 5 JUN • 10.00

Kijk! Ik fiets!

Wezembeek-Oppem, speelplaats Heilig Hartcollege, 02 731 43 31

ZA • 18 JUN • 17.00

Leeuw Rinkt

Sint-Pieters-Leeuw, Rink

ZA • 18 JUN • 21.00

Sint-Jansvuur en heksenverbranding

Tervuren, Flavirama park, www.flavirama.be

19 EN 20 JUN

Artists#with Refugees

Brussel, Bozar en AB, 0494 18 17 46

WO • 22 JUN • 22.00

De Kortste Nacht

kortfilmfestival Leuven, STUK, www.kortfilmfestival.be

24, 25 EN 26 JUN

Plazey

Brussel, Elisabethpark, www.plazey.be

ZA • 25 JUN

Tropiscala

partner van Gordelfestival Overijse, www.tropiscala.be

1, 2 EN 3 JUL

Couleur Café

Brussel, Tour & Taxis, www.couleurcafe.be

1 TOT 3 JUL

Gooikoorts

partner van Gordelfestival Gooik, www.gooikoorts.be

1 TOT 3 JUL

Hee Tervuren

partner van Gordelfestival Tervuren, www.heetervuren.be

5 TOT 9 JUL

Vlaamse week

Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

8 EN 9 JUL

Vijverfestival

partner van Gordelfestival Dilbeek, park gemeentehuis

9 EN 10 JUL

Brosella folk & jazz

Brussel, Groentheater, www.brosella.be

ZA • 23 JUN • 20.00

Elferieën 3

Tervuren, Flavirama park, www.flavirama.be

5 EN 7 AUG

Hoebelbike

partner van Gordelfestival Vlezenbeek, www.hoebelbike.be

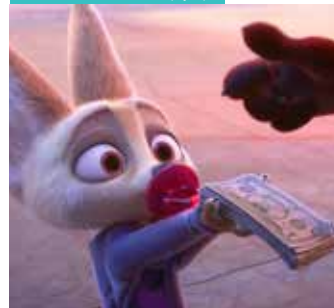
THE LAND OF THE ENLIGHTENED (5/6)

THE DANISH GIRL (26/6)

ZOOTROPOLIS 3D (3/7)

UNCENSORED PHOTOGRAPHS (TOT 21/8)

Strapatzen

partner van Gordelfestival
ZA • 6 AUG
Sint-Pieters-Leeuw,
www.strapatzen.be

ZO • 7 AUG

Wambeek,
www.strapatzen.be

12 EN 13 AUG

Marktrock

partner van Gordelfestival
Vilvoorde,
www.marktrock.com

MA • 15 AUG

De Lus

partner van Gordelfestival
Grimbergen,
www.grimbergen.be

MA • 22 AUG

Jaarmarktfestival

partner van Gordelfestival
Wemmel,
www.dezandloper.be

19 TOT 24 AUG

Druivenfeesten

partner van Gordelfestival
Overijse,
www.druivenfeesten.be

26 TOT 28 AUG

Weg van Klassiek

met Julien Libeer
partner van Gordelfestival
Dilbeek, Lennik,
Sint-Pieters-Leeuw

ZO • 4 SEP

Topdag Gordelfestival

verschillende locaties,
www.gordelfestival.be

Voor meer activiteiten
in de Rand, zie
www.uitinderand.be

Het volledige vormingsaanbod
van Arch'educ vind je op
www.archeduc.be

De Vlaamse feestdag
wordt in de Rand gevierd!
Voor het programmaoverzicht
kan je terecht op
www.vlaanderenfeest.eu

COULEUR CAFÉ (1-3/7)

DRUIVENFEESTEN (19-24/8)

NET GEMIST
RandKrant
mei 2016

RandKrant wordt elke maand nog slechts in de helft van onze regio gratis bus aan bus verdeeld. Wie onze vorige editie (mei 2016) heeft gemist, kan die raadplegen op onze website www.randkrant.be.

Voor de gemeenten waar deze RandKrant van juni 2016 bus-aan-bus wordt verdeeld: zie colofon op pg.3.

WAAROVER HADDEN WIJ HET IN MEI?

Over inburgering en integratie, een open brief aan Donald Trump, illustrator Jurgen Walschot, het niveau van het Nederlands in de secundaire scholen daalt, fotograaf Andres Serrano, de invloed van lambiekbier, op verkenning naar de vallei van de Woluwe, de favoriete plek van Walter Zinzen, in het spoor van fietsenmaker Johan Peremans, op zoek naar een geschikte sport: Afrikaanse dans, wat doen gemeenten voor het klimaat?, en het verhaal van Troy De Soto uit de Verenigde Staten.

ABONNEMENT

Neem een abonnement en krijg alle edities van RandKrant (9 nrs./jaar - niet in januari, juli en augustus) in de bus. Schrijf 15 euro over als je in de Vlaamse Rand woont, 20 euro over als je buiten de regio woont.
Rek.nr. BE 58 0910 2113 1679.

Je vindt RandKrant ook in 120 verdeelpunten.

Voor de adressen hiervan:

zie www.randkrant.be onder 'over ons'.

OOK NOG

Lees de zomertips van onze medewerkers op www.randkrant.be.

Zevende kunst voor **fijnproevers**

Als je van het leven houdt, kan je niet anders dan van cinema houden. 'Absoluut onjuist!', repliceerde de Franse regisseur François Truffaut ooit. 'Het is exact het omgekeerde. Als je niet van het leven houdt of het leven je niet genoeg bevredigt, dan ga je naar de film.'

TEKST Ingrid Laporte

Beeld je een immense ijsberg in', zegt Emmanuelle Deschrevel, persverantwoordelijke van Cinematek. 'Je kan er onze werking heel goed mee vergelijken. De voor het publiek zichtbare top is een uitgebreid driemaandelijks programma voor film liefhebbers en -kenners. Onder de zeespiegel, in het depot van de Graystraat in Elsene, realiseren we het andere deel van onze missie: intussen zijn al meer dan 75.000 filmtitels verzameld, geïnventariseerd, gerestaureerd of gedigitaliseerd. Zowel fictie als non-fictie.' Naast archief is Cinematek ook nog filmmuseum, bibliotheek, online dvd-verkoop en twee filmzalen.

NOOIT GEZIEN

Zomeravonden in een donkere zaal doorbrengen? Een hoogst aantrekkelijk idee als je het programma van Cinematek voor juni, juli en augustus doorbladert! Wat onmiddellijk opvalt, is de film noir-cyclus, de keuze van het thema *Repetities*, nouvelle vague-regisseur Jacques Rivette, de Japanse cineast Yuzujiro Ozu en de selectie uit *la Quinzaine des réalisateurs* 2016. Hoe stel je een zomerprogramma samen uit een van de meest complete filmcollecties ter wereld? Programmatrice Céline Brouwez: 'Hier werken alleen gepassioneerde cinefielen. Met zijn vieren tekenen we de programmaliijn uit. Omdat we met erg lange deadlines werken, hebben we een grote vrijheid. We hebben elk onze individuele voorkeuren. Daarnaast zoeken we samen naar de beste manier om de vaste collectie in de schijnwerpers te zetten. Soms werken we ook anders omdat we willen inspelen op de actualiteit. Toen Rivette eind januari stierf, planden we snel een retrospectieve in. Van zijn weduwe kregen we zijn eerste drie stille kortfilms. Die zijn – behalve aan een paar Parijse vrienden, ergens in de jaren 50 – nooit eerder aan het publiek vertoond. De reeks (een vijftiental films) rond het thema *Repetities* is mijn eigen voorstel, op het eerste zicht misschien een ufo binnen het programma... Het biedt de kans om documentaires in te lassen.' *Repetities*, bijvoorbeeld zoals Fellini ze verfilmt in *Prova d'orchestra* tonen de weg die

een creatie aflegt, een weg die anders meestal verloren gaat.'

ZOETE RILLINGEN

Wat maakt cinema zo boeiend? Deschrevel: 'Het artistieke standpunt. Films nemen je mee, naar heel ver weg. Je kruipt in de huid van een leven dat niet het jouwe is of net iets over het jouwe reveleert. De ene film roept de andere op, en zo vormt zich een ketting aan ervaringen. Mijn fetisjfilm, waar ik altijd naar terugkeer? Zonder twijfel *The Music Room* van Satyajit Ray. De grote kracht van film als medium is dat het de tijdsdimensie overstijgt. De prachtig gekadreeerde – Cinematek respecteert als enige de originele filmkadrering – minimalistische familiedrama's van Ozu (*1903-†1963) tonen gevoelens die universeel zijn, ook vandaag nog. Iets anders, dat altijd weet te verleiden, is de stille film. We staan tot in het buitenland bekend om onze live muziekbegeleiding bij die vertoningen.'

Aan het drieluik over *film noir* is veel onderzoek voorafgegaan. Het publiek krijgt een serie volbloed misdaadverhalen te zien met een destabiliserende, nachtmerrieachtige sfeer. Cinematek toont ook *Shades of noir*: 15 alternatieve versies of remakes van de klansiekers uit het film noir-genre, en heeft aandacht voor schrijfster Patricia Highsmith. Haar thrillers inspireerden de grootsten, zoals Hitchcock of Haynes. Brouwez: 'Verder hebben we, dankzij onze samenwerking met het Brussels Filmfestival, de Duitse regisseur Volker Schlöndorff te gast. Hij zal de vertoning van de *director's cut* van *Die Blechtrommel* (Gouden Palm in 1979) persoonlijk inleiden, iets waar ik erg naar uitkijk.'

Het is allemaal maar een fractie van de filmmagie die je hier kan ontdekken. Een magie die achter de schermen ontstaat, dankzij minutieuze digitale restauratie van kilometers pellicule. Precies die expertise motiveert regisseurs om hun oeuvre aan Cinematek te schenken en ons zo vele avonden zoet te houden. Zelfs zonder popcorn.

i Cinematek, Baron Hortastraat 9, Brussel
Zomerprogramma: www.cinematek.be
Via een nieuwsbrief kan je op de hoogte blijven van een filmgenre naar keuze (klassiekers, kinderfilms, documentaires).

Werknemers komen op de eerste plaats

AMAB is met drie vestigingen en 800 werknemers één van de grotere bedrijven in de sociale economie in de Rand. De in 2015 opgerichte Associatie van de Maatwerkbedrijven (AMAB) heeft de positie van de drie bedrijven versterkt. **TEKST** Gerard Hautekeur • **FOTO** Filip Claessens

Dankzij de fusie werken de drie beschutte werkplaatsen (nu maatwerkbedrijven genoemd) samen. 'Daardoor kunnen we grotere opdrachten aan', stelt Joëlle Van der Veeken, sales manager van AMAB vzw. 'We hebben geïnvesteerd in een centraal contactpunt per klant. Er is een algemene directie en een overkoepelende raad van bestuur voor de drie locaties. Iedere vestiging behoudt wel zijn specialisatie. **Halle** spitst zich toe op voeding: chocolade, biscuits, confiserie en pralines. We verpakken er onder meer pralines in voor Neuhaus. Vorig jaar hebben we het fameuze BRC certificaat behaald. Daarmee beantwoordt AMAB aan de strengste normen inzake hygiëne en voedselveiligheid. De beschutte werkplaats in **Zaventem** werkte in het verleden vooral voor Sabena. Na het failliet van de luchtvaartmaatschappij heeft het bedrijf zich volledig moeten omschakelen. Met succes. Nu werken we voor verschillende opdrachtgevers, waaronder enkele grote bedrijven.'

RUIME ATELIEREN

'De AMAB vestiging in Zaventem stelt 264 mensen tewerk, waarvan 32 in de omkadering en 230 werknemers met een fysieke of mentale handicap. Zaventem is gespecialiseerd in co-packing, post-press, promo-activiteiten en elektromontage.' Van der Veeken gidst ons door de afdelingen in de ruime en comfortabele ateliers. Allereerst komen we in de post-press afdeling. 'Drukkerijen doen een beroep op ons voor de afwerking van hun drukwerk: snijden, verzamelen, vouwen, bundelen, lij-

men en nieten.' Het gaat hoofdzakelijk om routine handwerk. Toch valt in alle afdelingen het uitgebreide machinepark op, zoals ook in de *krimpafdeling* of co-packing. 'Voor deze afdeling is onze grootste klant het grootwarenhuis Colruyt, dat ter promotie twee of meer producten samen laat inpakken. We brengen een transparante, gesloten krimpfolie aan zodat het geheel aantrekkelijk oogt voor de klant.'

ELEKTRO

Van der Veeken gaat er prat op dat enkele grote, vaste klanten activiteiten uitbesteden aan AMAB. Dat is ook het geval voor de elektromontage afdeling in Zaventem. 'Voor 3SI doen we alle draadsnijwerken voor alarmsystemen, zo bijvoorbeeld voor de plofkoffers, gebruikt bij geldtransport. Voor Eandis voeren we diverse taken uit die met bekabeling te maken hebben. Voor Maxon-Honeywell maken we grasbranders. In deze afdeling worden meer technische vaardigheden en precisie vereist.' We ontmoeten er Chris die instaat voor de eindcontrole van de gasbranders. Hij is 32 jaar in dienst. Voordien heeft hij op andere afdelingen gewerkt. Hij kreeg een aangepaste opleiding. Nu voelt

hij zich op zijn plaats in de elektromontage. Ook Robin, die tuinbouw studeerde, was eerst actief op de krimpafdeling en kon op zijn vraag aan de slag in de elektromontage-afdeling. 'Onze personeelsdienst en monitoren houden rekening met de interesse en de capaciteiten van de werknemers. Het verhoogt hun inzet en job-tevredenheid. Het maatwerk geeft structuur aan hun leven, biedt hen een vast inkomen en maatschappelijke waardering.'

MISSIE

'In de missie van AMAB staan drie P's centraal: *People, Profit* en *Planet*. De werknemers komen op de eerste plaats. We nemen alleen de opdrachten aan die onze doelgroep aankan. Als maatwerkbedrijf moeten we evenwel ook winst maken om te kunnen investeren in machines en vernieuwing. Planet wordt almaar belangrijker. We gaan uit van de grootte van onze ecologische voetafdruk en nemen initiatieven om verantwoord om te gaan met water, energie en afval. Wij willen met onze klanten en leveranciers op een weloverwogen ecologische manier samenwerken.'

 www.amab.be

Laat je verleiden door **Sint-Gertrudis-Pede**

De grote inrichtingswerken, die vele jaren waren aangekondigd, zijn voltooid. De historische watermolen van Sint-Gertrudis-Pede, parochie van Schepdaal, staat in een volledig nieuw decor dat geïnteresseerde wandelaars moet aantrekken.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Je hoeft trouwens niet alleen voor de molen te komen. Die maalt enkel op de tweede en vierde zondag van de maand. Je kunt gerust buiten die dagen naar hier afzakken, want de omgeving is een ruime verkenning waard. Al blijft het jammer dat het ruimtelijk kader alle kwalijke kenmerken van Vlaanderen vertoont: schreeuwelijke, zelfs nog recent gebouwde, huizen wisselen af met rommelig ingerichte paardenweiden en koterijen voor en achter de bewoning. Tot zover geen idyllisch plaatje, waarvoor je naar hier zou komen.

OUD BEÏNVLOEDT NIEUW

Wat het goedmaakt? De molen blijft een schitterend gebouw dat lijkt weggelopen uit een schilderij van Pieter Bruegel de Oude. De hydrologische infrastructuur is nog steeds indrukwekkend, met de heringerichte spaarvijvers en de samenvloeiing van de Laarbeek en de Pedebeek, die een intrinsiek prachtige vallei hebben uitgeschuurd. De vroegere beboste zone, met de status van natuurgebied, is opengemaakt om het geheel te verluchten en het gezichtsveld te verruimen. De op een heuvel gebouwde kerk is nu van ver

te zien, evenals de landschapsbaken van de schouw van de voormalige brouwerij Goossens, die naar verluidt volgend jaar zou heropstarten om er lambiek te maken. Er werd lang gevreesd dat een immobiliënkantoor er appartementen zou neerpoten, maar dat lijkt dus niet langer het geval. Het zal de aantrekkelijkheid van de regio er alleen maar op vergroten, zeker als er bijvoorbeeld een brasserie of degustatiecafé zou worden ingericht, maar dat is vooralsnog niet duidelijk.

Hoe dan ook: de waterpartijen nodigen uit tot een grondige verkenning, al moet je op het einde van het vlonderpad wel opletten voor de vele uitwerpselen van de ganzen. Bovendien is het nog even wachten vooraleer de nieuw aangeplante en ingezaaide vegetatie volledig tot haar recht komt. Reken daarvoor al gauw een paar jaar. Dat hoeft een acuut zomerbezoek niet uit te sluiten, want de natuur tiert nu al welig op de nieuwe site. Al had dat misschien nog wat beter gekund, want nu zijn er op vele plaatsen houten

staketsels geplaatst aan de vijveroevers, en de ervaring heeft al talloze keren uitgewezen dat dit een belangrijke hindernis is voor de ontwikkeling van fauna en flora in die precieze zone tussen land en water.

BREUGEL IS NOOIT VER WEG

Als je vanaf de Lostraat naar het zuiden stapt, kom je in de holle Herewyckweg uit vanwaar je een schitterend zicht hebt op de Pedevallei, met de kerk uiterst links in het plaatje, de afhellende gigantische weiden tot voorbij de Pedebek als indrukwekkend middenpaneel en de uitwaaiende groenzone tot aan de Isabellastraat als rechtersluitstuk. Je merkt het, Breugel is nooit ver weg als je door dit landschap struint. Met een scherp oog zie je nog de recente geboortebomgaard die je uiteraard beter ziet vanaf de molen, want hij ligt er schuin tegenover. Het contrast met de oude boomgaard op de molensite is groot, maar het zijn twee beelden van eenzelfde biotoop: oud en nieuw groeien broederlijk naast elkaar en zullen elkaar op termijn sterk beïnvloeden. De vele bloesems zullen immers door dezelfde insecten worden bestoven, de vruchten door dezelfde vogels (en mensen?) gegeten.

Vooralsnog kun je geen (streek)biertje drinken in Sint-Gertrudis-Pede, maar het wat verderop gelegen Sint-Anna-Pede maakt dit ruimschoots goed. Als je wil gaan voor het meest authentieke café moet je zeker in de Sint-Anna zijn, of zeg maar Bij Lydia. Veel dorpser of Pajotser vind je ze vandaag niet meer en je moet al erg wereldvreemd zijn om hier geen babbeltje te slaan met één van de gasten of, nog veel moeilijker, met Lydia herself. Het gaat er hier ongelooflijk vreedzaam en rustig aan toe, tenzij je vindt dat de luide stem van de bazin daar een schril contrast mee vormt. Wandelaars en habitués waaien af en aan, de wat oudere stamgasten zitten liefst warm binnen, de toeristen verkiezen veelal het zonovergoten terras waar ze hond en/of kind lief de nodige aandacht geven. Dat alles speelt zich af op de voorgrond van de kapel die Pieter Bruegel op een van zijn vele schilderijen drapeerde.

N 50.824494°
E 4.555458°

Een weg waar je je alleen op de wereld waant. Waar de stilte over je heen komt. Geen bakstenen maar akkers, bomen en een kapelletje. Dat is de Kouterweg die Vossem met Duisburg verbindt, de plek waar Katrien Salens en Arun Luyckx zich graag terugtrekken.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Ze hebben allebei een druk leven. Met hun veeleisende jobs en een opgroeiende dochter van 18 maanden zijn de momenten dat ze tot rust kunnen komen eerder zeldzaam. Nochtans hebben ze er allebei nood aan om regelmatig de stekker uit te trekken en hun gedachten de vrije loop te laten tijdens een wandeling op het plateau van Duisburg. 'Tijdens een reis naar het verre Kaapverdië kwam ik tot de vaststelling dat deze plek mijn echte heimat is. Het was een reis waar zowat alles tegenzat en ik spontaan ging verlangen naar dit stukje natuur, vlakbij thuis. Is het niet paradoxaal dat de schoonheid van mijn geboorteplek pas op meer dan 4.500 km hier vandaan echt tot mij doordrongt?', zegt Katrien.

NET ZOALS IN DE FILM

De Kouterweg heeft iets idyllisch. Je waant je in het decor van een Vlaamse film. Het heuvelend landschap met een kapelletje en een eeuwenoude boom; het is een plaatje dat klopt. Het was dan ook niet toevallig de streek waar de film *De Leeuw van Vlaanderen* van Hugo

Claus werd opgenomen. 'Voor mij is dit de ideale omgeving om tot rust te komen. Het open landschap staat in schril contrast met vele dichtbebouwde plekken in de streek. Hier zie je geen huizen, maar heuvels en een horizon. Hier hoor je geen artificieel geluid van auto's, maar het natuurlijke geruis van de wind. Het ideale decor om vrij en onbegrensd te denken. Voor iemand die, zoals ik, vele uren van de dag achter een computerscherm op zoek is naar de best werkende IT-oplossingen zijn die creatieve invallen meer dan welkom. Nochtans is dat niet meteen het opzet van mijn wandelingen. Zou het kunnen dat je door te ontpluggen onbewust een hogere graad van concentratie bereikt en helderder gaat denken? Ik heb er niet meteen een wetenschappelijke verklaring voor, maar ik stel vast dat ik tijdens mijn wandelingen door dit open landschap vaak inspiratie opdoe', zegt Arun.

EEN GEZONDE ANTIDOSIS

'Mij geeft zo'n wandeling energie. Ook al ben ik na een lange werkdag moe, de extra zuurstof die ik inadem, werkt als een oppepper. Het gekke is wel dat wij in 2016 deze plek opzoeken omwille van zijn rust. Zo'n vijftig jaren geleden was het hier heel wat minder rustig. Tijdens een wandelroute doorheen het historische Vossem kwam ik erachter dat hier destijds een tramlijn liep. Het was de lijn die Vossem met de suikerfabriek in Tienen verbond om suikerbieten op hun bestemming te krijgen. Vandaag zijn er van dat agrarische verleden haast geen sporen meer terug te vinden. Het lijkt wel of de rust hier altijd heeft geregeerd. Dat rustgevende aspect is bijzonder kostbaar. Ik beschouw het als een antiodosis tegen het gejaagde bestaan dat we vandaag met zijn allen leiden. Het is ons natuurlijk medicijn om mentaal en fysisch gezond te blijven', besluit Katrien.

Het HaRt van HR

'Het aanwervingsexamen voor schilders of arbeiders van de groendienst bestond onder meer uit een opstel en een dictee. Die tijd is gelukkig voorbij', zegt An Decock van de dienst Human Resources van de gemeente Machelen.

TEKST Patrick Gijssels • FOTO Filip Claessens

Ik werk 25 jaar bij de personeelsdienst van Machelen. Of er veel veranderd is? Ongevoelbaar veel. (rolt met de ogen) Je kan het je niet voorstellen. In het begin werkten we met een typemachine en bestond de personeelsdienst uit één persoon. Dat was ik. (lacht) Nu zijn we met drie. Toen was ik ook nog de Sociale Dienst voor de bevolking die nu op twee personeelsleden kan rekenen. 'Eigenlijk is er een geweldige evolutie van *zien dat de papieren in orde zijn*, dus personeelsbeheer naar een human resourcesbeleid, waarin het personeelslid als mens belangrijk is. Naast het prestatiegerichte luik is er nu ook aandacht voor *zich goed voelen op de werkvloer*. Recent werd de welzijnswet uitgebreid omdat er in ons land veel mensen kampen met psychische problemen veroorzaakt door het werk. Denk maar aan burn-out. Preventie van psychosociale risico's is veel belangrijker geworden. In dat kader ben ik aangesteld als vertrouwenspersoon voor het gemeentepersoneel en de leerkrachten van de twee gemeentescholen. Ik volgde hiervoor een opleiding van vijf dagen. Superinteressant! Voorbeelden? Elke vorm van onaangepast gedrag, oneerlijke werkverdeling, te hoge werkdruk, valse beschuldigingen van

nalatigheid, beledigingen door de chef... Mijn taak bestaat erin goed te luisteren, als nodig te bemiddelen en samen tot een oplossing te komen.'

In Machelen wonen heel wat mensen met een migratieachtergrond. Zie je dat in de samenstelling van het personeel van de gemeente?

'Nee, dat weerspiegelt zich niet in ons personeelsbestand. De gemeente heeft 147 personeelsleden waarvan 9 personen met een migratieachtergrond. Relatief weinig kandidaten van vreemde origine solliciteren voor de meer gespecialiseerde functies. Voor andere vacatures merken we wel een stijging van anderstaligen en/of kandidaten met een migratieachtergrond.'

Kan je iemand aanwerven die weinig Nederlands kent?

'Bij elke nieuwe vacature bepalen we het vereiste taalniveau. Zo moet een schoonmaker of arbeider toch een basiskennis Nederlands hebben om te communiceren met de collega's en de uitleg van de ploegbaas te begrijpen. De voertaal, zowel geschreven als gesproken, is uiteraard het Nederlands want

we zijn een Vlaamse gemeente. Wie aan het loket werkt, moet goed Nederlands kennen.'

Geen Frans of Engels?

'Nee. Een loketbediende mag enkel Nederlands spreken. Wie geen Nederlands kent, moet een tolk meebrengen. Ik moet opletten wat ik zeg, want dit ligt gevoelig. Andere talen mogen we niet spreken; we mogen ze wel verstaan. We zijn hier toch ten dienste van de burgers, hè? Als ik in Spanje ga wonen en nog geen Spaans ken, zal ik de eerste dag ook blij zijn als iemand enkele woorden Engels tegen mij spreekt. Maar het mag niet, dus gebruiken we gebaren, pictogrammen of spreken we traag en vragen of ze het begrijpen. We moedigen de mensen aan om Nederlands te spreken, soms merk je dat het toch redelijk lukt, maar dat ze niet goed durven. Mijn collega's van burgerzaken schatten dat 40 tot 50% van hun bezoekers anderstalig is.'

Verschildt de 'sterke kandidaat' van vroeger met die van nu?

'Zeker. Vroeger was theoretische kennis de top. Dan had je zogenaamd de beste kandidaat aangeworven, maar op de werkvloer bleek dat hij niet kon samenwerken en dus toch niet geschikt was. (lacht) Nu gaan we na welke competenties iemand heeft, wat zijn groeimogelijkheden zijn en hoe gemotiveerd hij is. Ook de functies zijn talrijker en gespecialiseerder dan vroeger. We zoeken nog maar zelden een administratieve medewerker, eerder een duurzaamheids- of een mobiliteitsambtenaar. 'Er is een hele evolutie op vlak van voortdurende vorming. Nu voorzien we vormingsactiviteiten voor alle personeelsleden. Over nieuwe wetgeving, nieuwe poetstechnieken,

MIDDENIN

Van bloem tot vrucht

Er zijn weinig beelden die zo'n grote indruk nalaten als de Haspengouwse of Limburgse boomgaardbloesems. De televisieserie Katarakt heeft veel Vlamingen de weg naar Haspengouw gewezen, maar fijnproevers zijn al langer op de hoogte van de troeven van deze bijzondere streek. Me dunkt dat je de mooiste beelden ziet in Sint-Truiden en Borgloon, maar ook

in enkele naburige gemeenten zijn de uitbundige bloesems van de partij. Voor dit jaar is het uiteraard te laat, maar als je volgend jaar de tweede helft van april aanstipt komt het zeker goed. Als je dan *bloesemmeter* intikt op de zoekmachine krijg je elke dag plaatjes van de boomgaarden en de toestand van de bloemen daar. Gemiddeld heb je toch een tweetal weken tijd om het

pesticidevrij onkruidbeheer of snoeitechnieken, workshops om beter te communiceren en nog veel meer. Bijscholing op de werkvloer kan tegelijk ook een vorm van teambuilding zijn. Meestal vinden de deelnemers het plezierig.'

'HR-werk blijft boeiend. Er zijn telkens weer nieuwe uitdagingen. Het welzijnsbeleid en onthaal- en diversiteitbeleid verder uitwerken bijvoorbeeld. Binnenkort zullen we een leeftijdsbewust beleid opstarten. Mensen moeten langer werken, toch kan je sommige jobs niet tot je 67 jaar uitvoeren. Hoe gaan we dat aanpakken?'

DE DAS HERZ DER HR

An Decock arbeitet seit 25 Jahren im Dienst Human Ressources der Gemeinde Machelen. Hat sich viel verändert? ‚Unglaublich viel. Die Anwerbungsprüfung für Maler oder Arbeiter des Gründienstes bestand früher u.a. aus einem Aufsatz oder einem Diktat. Diese Zeiten sind glücklicherweise vorbei. Zu Beginn haben wir auch noch mit einer Schreibmaschine gearbeitet, und der Personaldienst bestand aus einer einzigen Person. Das war ich (lacht). Nun sind wir zu dritt. Eigentlich gibt es eine Entwicklung von zusehen, dass die Papier in Ordnung sind, also Personalverwaltung, hin zu einer Humanressourcen-Politik, bei der das Personalmitglied als Mensch wichtig ist. Neben der leistungsorientierten Betrachtung gibt es nun auch Aufmerksamkeit für Wohlbefinden am Arbeitsplatz.'

An Decock (rechts onderaan): 'We hebben een evolutie doorgemaakt van zien dat papieren in orde zijn naar zich goed voelen op de werkvloer.'

groots spektakel te gaan bekijken. We geven graag één gouden raad mee: vermijd de mooie weekenddagen, want dan is er geen doorkomen aan.

Nergens elders in België en ver daarbuiten vind je deze merkwaardige fruitcultuur op zo'n grote oppervlakten bijeen. Wat de boshyacinten, die trouwens op hetzelfde moment bloeien, zijn voor het Hallerbos, zijn de boom-

gaarden en hun bloesems voor vochtig Haspengouw. Het zou zonde zijn dat je één van beide mist, daarom maken we er hier meer dan op tijd melding van, en natuurlijk ook omdat we nog steeds onder de indruk zijn van ons jongste bezoek aan de regio. Maar vergis je niet. Bezoek deze streek niet enkel in de lente. In de vroege herfst hebben de bloemen immers gezorgd voor tonnen fruit

en die zijn evenmin te versmaden. Bomen afgeladen vol met peren en appels die je ter plaatse kunt degusteren, dat weegt op tegen de oneetbare bloemen van de lente, niet? Zak dus twee keer per jaar naar ginder af en je beleeft een jaar zonder zorgen, want je hebt ongelooflijk mooie dingen gezien.

TEKST Herman Dierickx

4 | Sport voor onsportievelingen: boogschieten

Sexy en stoer

Wat hebben Willem Tell, Robin Hood, Legolas en Katniss Everdeen met elkaar gemeen? Juist. Een boog en pijlen.

Vol kinderlijk enthousiasme trok ik naar een initiatie van een van de meest sexy sporten ter wereld. TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Niet zo lang geleden ontdekte ik dat mijn tienerneef aan boogschieten doet. Bij zijn verhalen viel er me telkens een welgemeende *wauw-hoe-cool!* van de lippen. Zoals bij de meeste sporten die een zekere aantrekkingskracht op me uitoefenen, lag de kiem daarvoor in mijn kinderjaren. Ik was fan van tv-series over Willem Tell en Robin Hood en in mijn fantasie beleefde ik wilde avonturen, mijn trouwe boog in de aanslag. Helaas bleef het bij verbeelding: dat je in de jaren 80 van de 20e eeuw kon leren boogschieten in een sportclub is mij nooit verteld. Toen google me bij de Vilvoordse doelschuttersclub Willem Tell bracht, was de cirkel rond: daar moest ik zijn.

ELASTIEK EN SPIEGEL

‘Dankzij films als *Lord of the Rings* of *The Hunger Games* zit boogschieten in de lift’, zegt instructeur Geert Hubrechtsen. Het is donderdagavond en de eerste schutters sijnpen de cafetaria van de club binnen. Sommigen slaan een praatje aan de toog. Anderen wuiven even en trekken onmiddellijk naar de schietbaan. Ze maken hun bogen klaar en beginnen op doel te schieten. Ikzelf krijg een elastiek in handen. Voor een spiegel oefen ik de correcte houding: niet frontaal, maar dwars op doel, voeten op schouderhoogte voor een goede stabiliteit, knieën los, schouders laag. De elastiek is mijn boog. De instructeur toont hoe ik kolf en pees vast moet houden, corrigeert, laat me aantrekken, mikken, schieten. Hij legt uit waar mijn houding rechter moet, mijn schouders anders, mijn heupen, kin en neus. ‘Veel, hè?’, lacht hij. ‘Geef het een paar weken.’

KLETTERTEN

Bij boogschieten bepaal je je eigen doel én limieten. Hubrechtsen: ‘Ik schiet met een boog van 36 pond. Stel dat die trekkracht om de een of andere reden te groot wordt, dan kan ik overschakelen op een lichter model of katrolboog.’ Iedereen traint in zijn eigen tempo. ‘Zolang je techniek in orde komt, je lichtjes vordert en je je amuseert, zit het goed.’

Ik krijg een witte boog in handen met een trekkracht van 16 pond. Een typische beginnersboog. De pijl komt op de pees, ik trek aan, sta weer scheef, corrigeer, mik, schiet. Tot mijn grote verbazing, en nog grotere opluchting, komt mijn pijl in de buurt van de schijf terecht. Een tweede pijl raakt de buitenste cirkel. Hoera! Ik begin mezelf al als natuurtalent te prijzen wanneer de derde meedogenloos kletterend tegen het plafond gaat. Ik kijk even over mijn schouder naar de andere schutters, maar iedereen bemoeit zich met zijn eigen pijlen. Hoogstens krijg ik een bemoedigend knikje hier en daar. ‘Je zal hier nooit uitgelachen worden. Zelfs op een wedstrijd zal een schutter je liever een tip geven dan wat anders.’

WEG STRESS

Na een dik uur opperste concentratie, voel ik de boog behoorlijk in mijn armen. ‘Boogschieten is fysiek misschien niet de meest intensieve sport, maar ze werkt perfect stress

weg. Na een uur of twee schieten, is de drukste werkdag uit je systeem.'

Mijn beste pijlen komen in de blauwe ring van het doel terecht: de derde vanaf het centrum. Ik voel me voorwaar een graadje cooler dan voorheen. 'Nog wat drinken?', vraagt Hubrechtsen. 'Boogschieten is een individuele sport, maar er komt toch heel wat sociaal contact bij kijken. Aan de lijn laat iedereen je met rust, maar tussen het schieten door lachen en babbelen we veel. Het gaat er hier altijd gemoedelijk aan toe.'

i www.wtivilvoorde.be

TIP VAN DE EXPERT

WAPEN JE TEGEN HINDERNISSEN

Alledaagse belemmeringen staan goede voornemens in de weg. Denk dus vooraf na over mogelijke oplossingen, het vergroot de kans dat je toch gaat bewegen. Je wil elke dag een korte wandeling doen na het eten. Maar wat als het regent? Neem een paraplu mee! Wat als er vrienden langskomen? Ze mogen mee! Je plant met de fiets te gaan werken, maar eenmaal wakker zie je dat niet meer zitten? Zet de avond voordien je fiets voor je auto of leg je fietskledij klaar.

i An Bogaerts, PortaAL (Poort naar een Actieve Levensstijl), KU Leuven.

START MET SPORTEN

De cijfers liegen niet: de Belg sport te weinig. Zonde, want sporten verlengt en verblijdt je leven, je krijgt meer energie, minder overgewicht, meer goeie en minder slechte stoffen in je bloed. Kortom, je krijgt een prettiger leven en wordt een prettiger persoon. Waarom trekken die feiten zoveel mensen toch niet over de streep? Onze journaliste test uit: hoe vindt een zelfverklaard hopeloos geval toch een geschikte sport? Vierde poging: boogschieten.

Een tuin als een museum

In 1995 begon toenmalig provinciaal directeur van het Agentschap voor Natuur en Bos Marcel Vossen met de aanleg van een museumtuin op een verhoogd plateau naast het kasteel van Gaasbeek.

TEKST Karla Goetvinck

In 1996 opende deze simulatie van een 19e-eeuwse kasteeltuin de deuren. Precies twintig jaar geleden dus, en dat wordt gevierd. In de gietende regen leidt medewerker Bart Van Camp mij rond tussen de perken. Ik word nat tot op mijn vel. En toch raak ik geboeid door dit verhaal. Hier moeten vroeger ook al tuinen gelegen hebben, maar deze tuin is geen restauratie of reconstructie, hij is volledig nieuw aangelegd. Op een terrein van zo'n 2 ha kwamen zes grote blokken: een ommuurde Franse tuin met trap en zicht op het kasteel, een moestuin, een tuin met kleinfruit en drie boomgaarden.

LOKALE VARIËTEITEN

Daar vinden we onder andere de *Vlezenbeek*, een lokale perenvariëteit die 200 jaar geleden door professor Jean-Baptiste Van Mons werd ontdekt in een boomgaard in de streek. Veredelingsspecialist Van Mons had een collectie van 80.000 zaailingen van vooral appels en peren in zijn kwekerij aan de Brusselse Ninoofsepoort en stuurde enten van zijn beste variëteiten naar collega's over de hele wereld. De *Vlezenbeek* kwam zo terecht in Massachusetts, Edinburgh, Lyon, Berlijn en ook Londen. Daar werd ze herdoopt tot *Thompsons Pear*, naar de voorzitter van de Royal Horticultural Society, een eer die voorzeker enkel weggelegd was voor fruit van excellente kwaliteit. Gelukkig bleef ook de herkomstnaam bewaard. Toen collega's van de Royal Hortical Society Tuinen van Wisley een tiental jaar geleden de museumtuin

kwamen bezoeken, merkten ze een gemeentebord van Vlezenbeek op, legden ze de link en belandde de variëteit opnieuw in Gaasbeek.

OUDE TECHNIEKEN

De *Vlezenbeek* is één van de variëteiten die hier in leivorm gesnoeid is, een teeltmethode die in de 19e eeuw in trek was. Dergelijke bomen nemen weinig ruimte in beslag en werpen geen schaduw op de moestuin. De plant heeft steun van een muur of een dradenstelsel en kan flink teruggesnoeid worden. De energie van de boom moet dus niet naar takken of groen, maar kan naar de vruchten. Dat fruit krijgt ook meer zonlicht. Niets dan voordelen, lijkt het, tenzij dan het vele werk. Toen handenarbeid te duur werd, raakte de methode in onbruik. En zo zie je hier wel meer technieken: glazen klokken die functioneren als kleine, verplaatsbare serres, of aardewerken potten om groenten te bleken. Er werd hier zelfs een fruitbewaarkaats nagebouwd uit de tijd toen er nog geen koelcellen bestonden.

LEVEND MUSEUM

Dit is een echt openluchtmuseum waar je kan zien waar onze veredelaars en hoveniers in de periode tussen 1860 en WO II toe in staat waren. Eén nadeel: wat dit museum opbrengt, wordt niet geconsumeerd en dat doet de amateurkok, gourmande en ecologiste in mij toch pijn.

Van half mei tot eind oktober is de tuin gratis te bezichtigen, wel enkel na reservatie (kim.destrycker@lne.vlaanderen.be). Je kan een rondleiding aanvragen voor een groep van 10 tot 40 personen, of je kan 's zondags om 14 uur aansluiten. Je kan ook naar de opendeurweekends in september.

i Feestmaand september: studiedag op 2 september, opendeur met standhouders op 10 en 11 september en zonder standhouders op 17 en 18 september. www.museumtuingaasbeek.be

Is ontdubbelen van de ring de oplossing?

Lange files, veel accidenten en vervuiling. Drukte alom. Het beeld van de ring rond Brussel oogt niet fraai. De Vlaamse Regering investeert nu een bom geld om de ring op de drukste plaatsen te ontdubbelen en mensen in de tram en op de fiets te krijgen.

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

Al sinds de jaren 90 worden er plannen gesmeed om de capaciteit van de Brusselse ring te vergroten. Vlaams minister van Mobiliteit Ben Weyts (N-VA) maakt zich nu sterk dat deze werken, die mogelijk een decennium zullen aanslepen, in 2019 zullen starten. Bedoeling is het noordelijk deel van de ring tussen de aansluitingen met de E40 in Sint-Stevens-Woluwe en in Groot-Bijgaarden, over een afstand van 20 km, te verbreden en een scheiding aan te brengen tussen het doorgaand en het lokaal verkeer, met respectievelijk drie en twee rijstroken. Hiermee wil de Vlaamse overheid het aantal files en ongevallen verminderen. Om het aantal autoverplaatsingen in de regio terug te dringen wordt tegelijk ook geïnvesteerd in drie nieuwe tramlijnen en extra fietsinfrastructuur. Het totale kostenplaatje wordt geraamd op 2 miljard euro.

ZEER DRUK EN ONVEILIG

Volgens de Vlaamse Verkeersindicatoren passeerden er in 2015 in de drukste zones van de ring, tussen Machelen-Zaventem en Zellik-Wemmel, op een werkdag gemiddeld 100.000 voertuigen. Gevolg? De grootste files van Vlaanderen staan daar. In 2015 was de Brusselse ring in de ochtendspits goed voor 21% van alle files in Vlaanderen. In de avondspits liep dat op tot 32%. Het prijskaartje voor de economie is hoog. Voka raamt de kost van de files in en rond Brussel op 200 miljoen euro per jaar. Amcham België, de Amerikaanse Kamer van Koophandel in België, waarschuwt al enkele jaren voor het mobiliteitsprobleem in ons land. Bedrijven uit de VS vinden het hoe langer hoe meer een reden om hier niet meer te investeren.

Bovendien is de Brusselse ring onveilig. In 2014 werden 1.100 *hinderincidenten* geregistreerd. In de periode 2009-2013 deden zich 1.585

letselongevallen voor, waarbij 2.250 gewonden en 30 doden vielen. Voormalig minister van Mobiliteit Jacqueline Galant (MR) wees erop dat veel van deze ongevallen het gevolg zijn 'van het verkeersvolume en filevorming in combinatie met onaangepast rijgedrag in een complexe verkeersomgeving'. De vermenging van doorgaand en plaatselijk verkeer en de vele weefbewegingen en op- en afritten maakt het inderdaad complex. Op dit deel van de ring heb je om de 500 meter een op- en afrit, dertien in totaal.

Om de weefbewegingen te beperken wil de Vlaamse overheid het noordelijk deel van de Brusselse ring onderverdelen in een hoofdrijbaan voor het doorgaand verkeer en een parallelrijbaan voor het lokale verkeer. Wie op de hoofdrijbaan rijdt kan de ring enkel verlaten in Groot-Bijgaarden (E40 richting Gent),

Vlaanderen investeert 200 miljoen euro om het verkeer op de ring vlotter en veiliger te maken.

Strombeek-Bever (A12), Machelen (E19) en Sint-Stevens-Woluwe (E40 richting Leuven). De knooppunten met deze snelwegen worden heringericht. De negen andere afritten van de ring zal men enkel kunnen nemen via de parallelrijbaan. Op het 20 km lange traject zijn er vijf zones waar bestuurders moeten kiezen tussen beide banen. Een van die keuzezones is het viaduct van Vilvoorde waar de pechstrook een volwaardige rijstrook wordt.

Omdat het voorontwerp nog niet in detail is uitgewerkt, is het nog onduidelijk in welke mate en waar precies de ring breder zal worden. Waar mogelijk wordt de herinrichting doorgevoerd door de beschikbare verharde

ruimte efficiënter te benutten. Momenteel is sprake van de onteigening van een tiental woningen en een reeks gronden. Het is nog niet bekend hoe lang de werken zullen duren. Dat wordt pas duidelijk na de aanbesteding. Uit een eerste inschatting blijkt dat de werken in de zones Wemmel, Vilvoorde en Zaventem twee tot vier jaar zullen duren. Door een slimme fasering zal gepoogd worden om deze termijn te verkorten. Tijdens de werken zullen *minderhinder-maatregelen* genomen worden om de verkeershinder zoveel mogelijk te beperken.

ALTERNATIEVEN

Daarnaast investeert de Vlaamse Regering 70 miljoen euro in tien nieuwe fietsbruggen, negen fietstunnels en 41 km nieuwe fietspaden. Hierbij worden eerst de missing links van drie fietssnelwegen afgewerkt. Op de fietssnelweg tussen Leuven en Brussel wordt een fietsbrug over de ring gebouwd. De fietssnelweg Opwijk-Asse-Brussel, die nu in Asse stopt, wordt afgewerkt door het ontbrekende stuk aan te leggen aan de spoorlijntunnel op de Brusselsesteenweg in Groot-Bijgaarden. In het kader van de herinrichting van de Vaardijk zal Waterwegen en Zeekanaal veilige fietspaden aanleggen op de kanaalroute Vilvoorde-Halle. Voorts worden veilige fietspaden aangelegd langs de Leuvensesteenweg in Sint-Stevens-Woluwe, de Tervurenlaan in Tervuren, de Brusselsesteenweg in Asse, de Brusselsesteenweg en Wolvertemsesteenweg in Grimbergen, de Bergensesteenweg en Ninoofsesteenweg.

De Vlaamse Regering investeert ook een half miljard euro in de sneltram van Willebroek naar Brussel, de ringtram van Brussels Airport over Vilvoorde naar Jette en de luchthaventram van Brussels Airport naar Brussel Noord. Verwacht wordt dat deze trams dagelijks 30.000 reizigers zullen vervoeren en het aantal auto's op de ring met 20.000 zullen verminderen.

KRITIEK BLIJFT

Op de eerdere plannen voor de heraanleg van de Brusselse ring kwam zware kritiek, onder meer omwille van de grote schade aan het Laarbeekbos in Jette. In het huidige ontwerp schuift de as van de ring ter hoogte van dit bos wat op naar het noorden zodat dit stuk natuur

van 34 ha volledig intact blijft. In deze omgeving is er een ecoduct gepland om dieren veilig te laten oversteken. Op dit ecoduct wordt ook ruimte voorzien voor voetgangers en fietsers. Eind april werden de werken gestart voor de bouw van een ecoduct over de ring in Groenendaal. In het recente verleden werden nog andere faciliteiten aangebracht voor overstekende dieren, zoals een boombrug in Groenendaal en een ecotunnel in het Hallerbos. Er zijn bij de werken aan de ring nog meer van dergelijke ingrepen voorzien.

Vanuit de milieubeweging krijgt ook het nieuwe project voor de ring er fors van langs. Volgens de Bond Beter Leefmilieu (BBL) is het project in tegenstrijd met de Vlaamse doelstelling om de CO₂-uitstoot tegen 2020 met 30% te verminderen in vergelijking met 2005. Uit een studie, die Transport & Mobility een drietal jaren geleden maakte, blijkt dat de uitstoot door de aanleg van de extra rijstroken met 10% zal toenemen. Het wegtransport op de ring is nu overigens al goed voor 13% van de CO₂-uitstoot in Vlaanderen. Eerder dan de ring aan te passen aan de vele op- en afritten pleit de BBL voor een beperking van het aantal en de invoering van een tolheffing. Ten zuiden van Brussel weerklinkt dan weer kritiek – onder meer van schepen Sven Willekens (Open VLD) uit Overijse – op het feit dat de werken beperkt blijven tot het noordelijke deel van de ring. Het zuidelijke deel, met het Leonardkruispunt en de Vier Armentunnel, wordt ongemoeid gelaten.

VOORSTANDERS

De meest vurige voorstanders van het project komen niet toevallig uit het bedrijfsleven. Volgens Voka – Kamer van Koophandel Vlaams-Brabant vormen deze plannen 'een treffend antwoord op de prangende mobiliteitsvragen in deze provincie'. 'Met deze investering creëren we een meerwaarde voor economie, mens en milieu. Vlotter verkeer zorgt voor minder uren verlies in de files, minder frustratie achter het stuur en minder uitstoot door het continue optrekken en afremmen', aldus Voka-directeur Peter Van Biesbroeck. Ook Vlaams minister van Mobiliteit Ben Weyts benadrukt de noodzaak van het project. 'Vlaams-Brabant is het kloppende hart van het land, maar we staan er met zijn allen stil, wat resulteert in veel menselijke

ergernis en in schadelijke gevolgen voor milieu en economie.' Weyts hoopt dat de investering in fietsinfrastructuur en openbaar vervoer 'pendelaars maximaal zal kunnen verleiden om de wagen te laten staan'.

De Vlaamse Regering laat nu een rapport opstellen om de effecten op vlak van verkeersdoorstroming, luchtkwaliteit, geluidsoverlast, impact op de levenskwaliteit, impact op natuur en dier, meer in detail te onderzoeken. Medio 2017 zal hierover een openbaar onderzoek worden georganiseerd en maatregelen uitgewerkt om de negatieve effecten te verminderen. De nodige vergunningen voor de werken worden volgens de actuele planning in 2018 aangevraagd. Bepaalde onderdelen zullen overigens al vroeger starten, zoals de bouw van de HST-fietsbrug over de ring.

 www.werkenaantering.be

EN RING ROUND EXPANSION

Schemes to boost the capacity of the Brussels ring road have been floated since the 1990s but the Flemish Mobility Minister Ben Weyts (N-VA) is now committed to getting the work started in 2019. The programme may take 10 years to complete. The idea is to extend the northern part of the ring road by 20 km, while creating a separation between through-traffic and local traffic, thanks to the development of three and two traffic lanes. The Flemish Authorities are seeking to reduce the number of tailbacks and accidents thanks to this initiative. Investments will also be made in the development of three new tramlines and further cycling facilities in order to help reduce number of journeys made by car in the region. The total cost is put at 2 billion euros.

‘Ik ben mijn eigen norm’

Ze heet Stéphanie Batukuila Mukanya. Is geboren en getogen in Sint-Genesius-Rode. Voelt zich een echte Rodenaar en is tegelijkertijd trots op haar Congolese afkomst.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Vind je het niet gek dat mijn echte naam hier in België haast nooit gebruikt wordt? Mijn vader gaf me de naam Stéphanie Batukuila Mukanya, maar omdat die dubbele naam zo afwijkt van de Belgische norm, noemt men mij gemakkelijksheidshalve Stéphanie Mukanya. Als jong meisje kon ik dit moeilijk vatten. Het heeft me in ieder geval vanaf jonge leeftijd duidelijk gemaakt dat de heersende norm de maatstaf van alle dingen is.

JE BENT WIE JE BENT

Stéphanie heeft zich altijd een buitenbeentje

gevoeld. In België valt ze op omwille van haar naam en uiterlijk. Maar ook tijdens haar jaarlijkse vakanties in Congo stelt ze vast dat ze daar niet beantwoordt aan het profiel van een doorsnee jonge, Congolese vrouw. ‘Als ik op bezoek ben bij mijn familie in Congo verwijzen ze naar mij als *de Europese*. Het heeft me doen beseffen dat ik in geen van beide werelden aan het ideale beeld beantwoord. Lange tijd heb ik het daar moeilijk mee gehad. Tot mijn moeder me duidelijk maakte dat je bent wie je bent en dat je identiteit losstaat van wat de andere denkt. Het heeft me geholpen te aanvaarden wie ik ben. Ik ben een zwarte vrouw van 1m78 die niet beantwoordt aan de standaard normen van de westerse vrouw. So what? Zo lang ik me goed voel, wat maken die afwijkingen van de norm dan uit? Het is niet de samenleving die bepaalt hoe ik me voel. Ik heb geleerd dat ik zelf mijn eigen norm ben.’

HET BESTE VAN TWEE CULTUREN

Dat er verschillen zijn tussen de Belgische en Congolese cultuur; zoveel is duidelijk. Soms ervaart Stéphanie dit als een bron van ergernis, zeker wanneer ze met haar grootmoeder

LEKKERNIJ UIT CONGO

Cooking plantain (bakbanaan).

MOOIESTE PLEK IN CONGO

Watervallen van Lukaya.

MOOIESTE HERINNERING AAN CONGO

De eerste stappen van mijn kleine broer.

in discussie gaat over de rol van de moderne, westerse vrouw die verder gaat dan voor haar man te zorgen. Maar die verschillen zijn ook een verrijking. ‘Weet je wat ik mooi vind in de Congolese cultuur? Dat zijn de titels die we elkaar geven en waarmee we elkaar respect toekennen. Zo noemen we een vrouw niet enkel met haar voornaam, maar voegen we er de titel *mama* aan toe. Mijn tante heet *mama Rita*, de vriendin van mijn moeder *mama Françoise*. Het is onze manier om een vrouw te valoriseren. Ook oudere zussen krijgen een titel. Mijn jongere broertje noemt me *Ya-ya Stéphanie*. Dat betekent mijn oudere zus, Stéphanie. Zo’n aanspreking vind ik hartverwarmend. Het betekent dat hij mij erkent als zijn oudere zus die voor hem zorgt en hem zal beschermen.’

STOP MET (VER)OORDELEN

Stéphanie vindt het belangrijk om verder te kijken dan enkel naar de uiterlijkheden van mensen. Hoe vaak gebeurt het niet dat je mensen hoort praten over andere mensen zonder dat ze hen echt kennen? ‘Valt het jou ook op hoe we ons vaak focussen op de buitenkant van mensen? We zijn zo snel om anderen te beoordelen op basis van hun façade. Als we al die labels achterwege zouden laten en mensen eerst een kans zouden geven om te tonen wie ze werkelijk zijn, zouden we dan geen stappen in de goede richting zetten? Ook al klinkt het naïef, ik geloof erin. Zeker in deze bange tijden, waarin mensen met wantrouwen naar elkaar kijken, wil ik met hoop en vertrouwen naar de toekomst kijken. Laten we vooral niet in de slachtofferrol kruipen. Het is de plicht van elk van ons om onze verantwoordelijkheid op te nemen. We hebben geen andere keuze dan samen als mensheid aan een hoopvolle toekomst te bouwen.’

FR

‘MON IDENTITÉ, C’EST MOI’

Stéphanie Batukuila Mukanya est née et a grandi à Sint-Genesius-Rode. Sans renier son origine congolaise, elle se considère comme une vraie habitante de Rode. Stéphanie s’est toujours sentie différente. En Belgique, elle se fait remarquer par son nom et son apparence. ‘Quand je me rends au Congo, ils m’appellent l’Européenne. Cela m’a fait comprendre que je ne correspond pas à l’image idéale dans aucun des deux mondes, ce qui a longtemps été une difficulté pour moi. Jusqu’à ce que ma mère me fasse comprendre qu’il faut être soi-même et que notre identité est étrangère à ce que l’autre pense.’ Pour Stéphanie, il est important d’aller au-delà des apparences.